

**ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ι΄ – ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄
ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ**

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης «Βιώσιμη ανάπτυξη Αττικής και άλλες διατάξεις»

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου συνήλθε στις 3, 4, 9 και 10 Οκτωβρίου 2001 σε 4 συνεδριάσεις, που διήρκεσαν περίπου 14 ώρες, υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. Δημητρίου Πιπεργιά, με αντικείμενο την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης «Βιώσιμη ανάπτυξη Αττικής και άλλες διατάξεις».

Στις συνεδριάσεις παρέστησαν ο Υπουργός και ο Υφουργός Ανάπτυξης κ.κ. Νικόλαος Χριστοδουλάκης και Αλέξανδρος Καλαφάτης, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Κατά τη δεύτερη συνεδρίαση της Επιτροπής προσήλθαν και εξέθεσαν τις απόψεις τους επί του νομοσχεδίου, σύμφωνα με το άρθρο 38 παρ.2 του Κανονισμού της Βουλής, ως εκπρόσωποι των αντίστοιχων φορέων, οι κ.κ. Φωκίων Δεληγιάννης, εκπρόσωπος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών, Κωνσταντίνος Μίχαλος, εκπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, Κωνσταντίνος Γιαννίδης, πρόεδρος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Αττικής – Πειραιώς και εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας, Γρηγόριος Φελώνης, μέλος της Διοίκησης της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος και πρόεδρος του Εργατικού Κέντρου Αθήνας, Γεώργιος Κυριόπουλος, πρόεδρος του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Αθήνας, Κωνσταντίνος Λιάσκας, πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και Πάνος Πλαγιαννάκος, πρόεδρος του Διεπιστημονικού Ινστιτούτου Περιβαλλοντικών Ερευνών.

Κατά τη διάρκεια της συζήτησης του νομοσχεδίου το λόγο έλαβαν ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Κωνσταντίνος Σπηλιόπουλος, ο Εισηγητής της Μειοψηφίας κ. Παναγιώτης Παναγιωτόπουλος, ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικόλαος Γκατζής, ο Ειδικός Αγορητής του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Γεώργιος Αμπατζόγλου και οι Βουλευτές κ.κ. Αθανάσιος Νάκος, Γεώργιος Σαλαγκούδης, Αλέξανδρος Χρυσανθακόπουλος, Ιωάννης Ανθόπουλος, Ηλίας Βλαχόπουλος και Δημήτριος Πιπεργιάς.

Ο Εισηγητής της Πλειοψηφίας κ. Κωνσταντίνος Σπηλιόπουλος, εισηγούμενος την ψήφιση του νομοσχεδίου, μεταξύ άλλων, είπε:

«Το παρόν σχέδιο νόμου έχει στόχο την εναρμόνιση των παραγωγικών δραστηριοτήτων με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης στην ιδιαίτερα επιβαρημένη περιοχή της Αττικής. Είναι γνωστό ότι το αναπτυξιακό μοντέλο που ακολούθησε η χώρα μας στη μεταπολεμική περίοδο είχε ως αποτέλεσμα τη συσσώρευση των παραγωγικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων στην Αττική. Αυτή η εξέλιξη είχε σοβαρές συνέπειες κυρίως στο περιβάλλον και στην υποβάθμισή του, που άρχισαν να εμφανίζονται στις δεκαετίες του '70 και του '80. Υπήρξαν και παρενέργειες σε σχέση με την περιφερειακή ανάπτυξη, διότι

σχεδόν το ήμισυ της παραγωγικής δραστηριότητας της χώρας μας είχε και έχει εγκατασταθεί στην Αττική, με έλλειψη για την υπόλοιπη Χώρα.

Θεσμικά οι προσπάθειες για την αντιμετώπιση του προβλήματος ξεκίνησαν από τη δεκαετία του '80, με τα π.δ. 791/ 1981 και 84 / 1984 και είχαν ως στόχο να σταματήσουν αυτήν την πορεία ανάπτυξης της Αττικής και να προστατεύσουν το περιβάλλον. Το π.δ. 84/1984 απετέλεσε ένα βασικό εργαλείο για την προστασία του περιβάλλοντος και για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιούργησε η συσσώρευση της βιομηχανικής ανάπτυξης στην Αττική. Στην τελευταία δεκαετία, όμως, αναδείχθηκαν πολλές δυσλειτουργίες από την εφαρμογή του, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η αποδοτική άσκηση της βιομηχανικής δραστηριότητας και κυρίως, να μην μπορούμε να διασφαλίσουμε την προστασία του περιβάλλοντος σε επιβαρυμένο επίπεδο.

Σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και στην Ελλάδα, εκείνο που απαιτείται και έχουμε ανάγκη είναι να εφαρμόσουμε τον εκσυγχρονισμό των παραγωγικών δυνάμεων, των παραγωγικών και βιομηχανικών μονάδων, με ταυτόχρονη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την προστασία του περιβάλλοντος. Ο εκσυγχρονισμός αυτός πρέπει να ενσωματώνει κατά τη λειτουργία του νέες τεχνολογίες, οι οποίες μπορούν να διασφαλίσουν σημαντική μείωση των παραγόμενων ρύπων και βελτίωση του δείκτη ασφαλείας τους. Το θεσμικό πλαίσιο, όπως είναι σήμερα, αδυνατεί να αντιμετωπίσει συνολικά το περιβαλλοντικό πρόβλημα. Δεν ενθαρρύνει τις σύγχρονες μεθόδους παραγωγής με βάση τα νέα τεχνολογικά δεδομένα που επιτρέπουν την ορθολογική χρήση της ενέργειας και τη μικρότερη περιβαλλοντική επιβάρυνση. Περιορίζει τη δυνατότητα συμμετοχής των παραγωγικών μονάδων στα κοινοτικά προγράμματα και κυρίως στο Γ' Κ.Π.Σ. και τέλος, προκαλεί εμπόδια στη διατήρηση και στην αύξηση των θέσεων εργασίας.

Το σχέδιο νόμου, ως νέο πλαίσιο περιβαλλοντικής και αναπτυξιακής πολιτικής, περιέχει ορισμένους στόχους. Ο βασικός στόχος είναι η εναρμόνιση των παραγωγικών δραστηριοτήτων με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης και την παράλληλη αξιοποίηση των μεγάλων τεχνολογικών αλλαγών που έχουν συντελεστεί στη διάρκεια της τελευταίας 20ετίας. Η πορεία για μια βιώσιμη ανάπτυξη αποτελεί πλέον κεντρικό στόχο και κεντρικό σημείο πολιτικής, όπως έχει πρωθηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με τη Συνθήκη του Αμστερνταμ και την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στο Κάρντιφ τον Ιούνιο του 1998. Επομένως, οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης είναι αυτές που θα καθορίσουν τις δραστηριότητές μας τα επόμενα χρόνια για την περιοχή της Αττικής, αλλά και για ολόκληρη τη Χώρα.

Οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης έχουν τέσσερις συνιστώσες.

Η πρώτη είναι η περιβαλλοντική, με έμφαση στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος και την ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων.

Η δεύτερη είναι η οικονομική, με έμφαση στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας.

Η τρίτη είναι η κοινωνική, με έμφαση στην αύξηση της απασχόλησης και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης.

Η τέταρτη είναι η θεσμική, με έμφαση στην προώθηση

νέων θεσμών και νέων εργαλείων πολιτικής, που θα εξυπηρετούν και θα κατοχυρώνουν τους αναγκαίους μετασχηματισμούς.

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου δημιουργεί ένα αποδοτικό πλαίσιο για την άσκηση της βιομηχανικής δραστηριότητας, στο οποίο ενσωματώνονται και οι τέσσερις αυτές συνιστώσες της βιώσιμης ανάπτυξης. Η πρώτη διάσταση, η περιβαλλοντική, αποτελεί τον κεντρικό άξονα που διατρέχει όλα τα άρθρα του νομοσχεδίου, με τα οποία επιδιώκονται εφικτοί στόχοι.

Ο πρώτος στόχος είναι η αποτροπή της δημιουργίας νέων πηγών βιομηχανικής και περιβαλλοντικής όχλησης στην Αττική. Γι' αυτό, στις περιοχές της γενικής κατοικίας επιτρέπεται η ίδρυση μόνο επαγγελματικών εργαστηρίων χαμηλής όχλησης, ενώ σε βιομηχανικά ή βιοτεχνικά πάρκα επιτρέπεται μόνο η ίδρυση μονάδων χαμηλής όχλησης, ενώ απαγορεύεται η ίδρυση μονάδων μέσης ή υψηλής όχλησης. Στόχος είναι η δημιουργική διέξοδος σε νέες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, που δεν δημιουργούν περιβαλλοντική επιβάρυνση και δεν υποβαθμίζουν τη ζωή των πολιτών μέσα στην Αττική.

Δεύτερος στόχος είναι η απομάκρυνση όλων των μονάδων υψηλής όχλησης από τον οικιστικό ιστό. Όλες οι μονάδες υψηλής όχλησης υποχρεούνται εντός 5 ετών να μετεγκατασταθούν σε οργανωμένους βιομηχανικούς χώρους.

Τρίτος στόχος είναι ο δραστικός περιορισμός των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από της υφισταμένες βιομηχανικές μονάδες. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην προστασία του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος. Αυτές οι προσπάθειες περιλαμβάνουν ασφαλώς την υποχρεωτική χρήση του φυσικού αερίου, την υποχρεωτική εφαρμογή των προγραμμάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης και την υποχρεωτική εφαρμογή προγραμμάτων περιβαλλοντικής αναβάθμισης.

Τέταρτος στόχος είναι η μείωση της ενεργειακής έντασης της βιομηχανίας, με όφελος για τις βιομηχανίες, οι οποίες θα μειώσουν το κόστος τους και, βεβαίως, όφελος για τις επόμενες γενιές από τη μικρότερη χρήση ενέργειας.

Πέμπτος στόχος είναι η ενίσχυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Μέσα από το νομοσχέδιο ενθαρρύνονται οι επιχειρήσεις να χρησιμοποιήσουν ενέργεια που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές, με πολλαπλά οφέλη, όπως είναι η προστασία του περιβάλλοντος και η εξοικονόμηση φυσικών πόρων και συναλλάγματος.

Έκτος στόχος είναι η συστηματική παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων των βιομηχανικών μονάδων. Θα υπάρξει ένας αξιόπιστος μηχανισμός καταγραφής και παρακολούθησης της ενεργειακής κατανάλωσης, της εκπομπής ρύπων και αποβλήτων και των γενικότερων περιβαλλοντικών οχλήσεων.

Κάθε παρέμβαση εκσυγχρονισμού πρέπει απαραίτητα να τεκμηριώνεται με τη μη αύξηση των ρύπων και την τήρηση όλων των διατάξεων των σχετικών με τις περιβαλλοντικές οχλήσεις, ενώ διαφοροποιούνται και τα κριτήρια εκσυγχρονισμού, ανάλογα με τη χωροθέτηση και το βαθμό όχλησης των μονάδων.

Τέλος, ένας σημαντικός στόχος είναι η συνεισφορά του βιομηχανικού τομέα και ειδικότερα των επιχειρήσεων του Λεκανοπεδίου στην επίτευξη των εθνικών στόχων, όπως προκύπτει από το Πρωτόκολλο του Κιότο και το Πρωτόκολλο του Γκέτεμποργκ.

Η κοινωνική διάσταση του νομοσχεδίου: Μέσα από τις

ρυθμίσεις του ενισχύεται η απασχόληση, με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, άμεσα και έμμεσα, ενώ έχουμε μια διορθωτική παρέμβαση στον οικιστικό ιστό, γιατί πολλές βιομηχανικές δραστηριότητες θα αναγκαστούν να μεταφερθούν σε άλλες περιοχές. Έτσι, θα ελαφρύνθει το περιβάλλον από την εκπομπή ρύπων, κυρίως μέσα στις οικιστικές περιοχές της γενικής κατοικίας.

Η οικονομική διάσταση του νομοσχεδίου: Μέσα από το νομοσχέδιο ενισχύεται ασφαλώς η επιχειρηματική δραστηριότητα και κυρίως προωθούνται δραστηριότητες της νέας οικονομίας και της νέας τεχνολογίας, που θα έχουν ως αποτέλεσμα:

Πρώτον, τη δημιουργική διέξοδο σε νέους επιχειρηματίες, παρέχοντας ταυτόχρονα σημαντικό αριθμό νέων θέσεων.

Δεύτερον, την ενθάρρυνση των υφισταμένων επιχειρήσεων για εφαρμογή της καινούργιας τεχνολογίας, προκειμένου να αυξηθεί η παραγωγή τους και να προστατευθεί το περιβάλλον.

Τρίτον, τη διευκόλυνση της ευελιξίας στην παραγωγή. Παρέχεται η δυνατότητα, υπό συγκεκριμένους όρους, να μεταβάλλουν τις δραστηριότητες, όπως επιβάλλουν οι διεθνείς συνθήκες και ανάγκες.

Τέταρτον, την ενίσχυση και την ενθάρρυνση της παραγωγής ή προμήθειας ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Τέλος, υπάρχει η θεσμική διάσταση του νομοσχεδίου. Θα δημιουργηθεί ένα κεκτημένο για ολόκληρη τη Χώρα. Υπάρχει δυνατότητα, μέσα από το νομοσχέδιο, να ενσωματωθούν οδηγίες και κατευθύνσεις της Ε.Ε. για την προστασία του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα στην Αττική.

Υπάρχουν, λοιπόν, σημαντικοί στόχοι, που είναι εφικτοί μέσω του προτεινόμενου νομοσχεδίου και είναι επιγραμματικά, οι εξής:

- Η εξασφάλιση της αποτελεσματικής προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, της υγείας και της ασφάλειας του πληθυσμού στο Λεκανοπέδιο της Αττικής.

- Η ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και η ενθάρρυνση εφαρμογής της νέας τεχνολογίας, έτσι ώστε το περιβάλλον να καταστεί ανταγωνιστικό για τις επιχειρήσεις αυτές.

- Η ενίσχυση της απασχόλησης με δημιουργία νέων θέσεων.

- Η ενίσχυση της αναδυόμενης αγοράς φυσικού αερίου, το οποίο αναμένεται να αποτελέσει βασικό άξονα δράσης για την κάλυψη των προϋποθέσεων της αδειοδότησης, σύμφωνα με το προτεινόμενο νομοσχέδιο.

- Η ενίσχυση της σταδιακής απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας μέσα από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

- Η δημιουργία ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού πλαισίου άσκησης της βιομηχανικής δραστηριότητας, το οποίο να διευκολύνει τη συστηματική παρακολούθηση των περιβαλλοντικών φορτίων και τη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων.

- Η συνεισφορά του βιομηχανικού τομέα, ειδικότερα των επιχειρήσεων του Λεκανοπεδίου, στην επίτευξη των εθνικών στόχων που απορρέουν από τις διεθνείς συμβάσεις.

Πιστεύω ότι με αυτήν την πρωτοβουλία της Κυβέρνησης θα επιτευχθεί ο στόχος για τη μείωση των εκπομπών ρύπων στην Αττική και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας από τη δυνατότητα εκσυγχρονισμού των μονάδων.»

Ο Εισηγητής της Μειοψηφίας κ. Παναγιώτης Παναγιωτόπουλος, μεταξύ άλλων, είπε:

«Το παρόν σχέδιο νόμου είναι πολύ σημαντικό, διότι καλείται να αντιμετωπίσει εκκρεμότητες, οι οποίες προέκυψαν την τελευταία εικοσαετία και ήδη συγκροτούν μια μεγάλη πρόκληση.

Ασφαλώς, μετά τον εμφύλιο πόλεμο, σε πολλά σημεία, το μοντέλο ανάπτυξης που ακολουθήθηκε ελέγχεται για ένα στρεβλό χαρακτήρα. Από την άλλη, όμως, εάν συγκρίνουμε το μοντέλο που ακολουθήθηκε τότε - με τις ατέλειες και τα προβλήματά του- με το μοντέλο από το 1981 και μετά, θα δούμε ότι τότε είχαμε μεν προβλήματα, αλλά είχαμε και ανάπτυξη, ενώ τώρα έχουμε καθηλώσει την ανάπτυξη και ταυτόχρονα επιβαρύνουμε και το περιβάλλον. Στρεβλή, λοιπόν, η τότε ανάπτυξη, σε ένα μεγάλο ποσοστό, αλλά περισσότερο αποδοτική από το μοντέλο που ακολουθήθηκε από το 1981 μέχρι τις μέρες μας.

Το πλαίσιο, το οποίο ισχύει μέχρι σήμερα στο χώρο του Λεκανοπεδίου Αττικής, είναι γνωστό ότι καθορίζεται από το π.δ. 84/1984. Το θέμα όμως αυτό δεν αφορά μόνο στο Λεκανοπέδιο Αττικής, αλλά αφορά συνολικά στην ανάπτυξη και ταυτόχρονα στα ζητήματα του περιβάλλοντος σε ολόκληρη τη Χώρα.

Το τι θα γίνει στο Λεκανοπέδιο τα επόμενα χρόνια εξαρτάται από τις μεγάλες στρατηγικές επιλογές που αφορούν σε ολόκληρη την Ελλάδα. Θα πρέπει να μιλήσουμε για μια ισόρροπη ανάπτυξη, η οποία πριν από όλα θα οδηγήσει σε ουσιαστική αποκέντρωση, θα σέβεται τα πληθυσμιακά και περιβαλλοντικά δεδομένα στο Λεκανοπέδιο και στην περιφέρεια και θα προσφέρει ένα μοντέλο και ένα αναπτυξιακό όραμα μιας ανταγωνιστικής Ελλάδας, στα πλαίσια μιας ενιαίας Ευρώπης χωρίς σύνορα.

Γενική είναι η διαπίστωση ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν εμφορείται από μια τέτοια προοπτική. Από την Κυβέρνηση απουσιάζει η οπτική ενός αναπτυξιακού οράματος και ενός σχεδιασμού για την Ελλάδα του 21ου αιώνα, που πρέπει να ανταποκριθεί στις μεγάλες προκλήσεις του ανταγωνισμού των ενιαίων αγορών, στη μεγάλη ευρωπαϊκή πρόκληση.

Ο χαρακτηρισμός με τον οποίο πρωθήθηκε το π.δ. 84/1984 και υπεγράφη ήταν η έκφραση: προσωρινή ρύθμιση. Βεβαίως, δεν μπορεί κανείς να υποστηρίξει τον ισχυρισμό της προσωρινότητας για ένα πλαίσιο που απεδείχθη μόνιμο, για τουλάχιστον 17 χρόνια. Με αυτό το προεδρικό διάταγμα δεν προστατεύτηκε ούτε η βιομηχανία στο Λεκανοπέδιο ούτε το περιβάλλον. Σύμφωνα με στοιχεία αρμόδιων κυβερνητικών πηγών και υπουργείων, κατά το χρονικό διάστημα εφαρμογής του π.δ. 84/1984, παρατηρήθηκε μείωση της βιομηχανίας κατά 44% στην Αττική και ταυτόχρονα αύξηση των ρύπων κατά 46%. Σήμερα, με βάση επίσημα στοιχεία, οι υπηρεσίες ευθύνονται περίπου για το 80% της ρύπανσης και η βιομηχανική δραστηριότητα περίπου για το 20%. Ταυτόχρονα, ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής είναι καθηλωμένος και ενισχύει τον παθητικό χαρακτήρα του εμπορικού ισοζυγίου. Η Κυβέρνηση πέτυχε, δηλαδή, και στις δύο πλευρές αρνητικές επιδόσεις.

Η πρώτη ένσταση που μπορεί να προβληθεί είναι ότι μέσα σε αυτά τα 17 χρόνια κατακτήθηκε μια διαπίστωση. Αυτή είναι ότι, με βάση τις προκλήσεις της τεχνολογίας, ο τρόπος με τον οποίο θεσπίστηκαν τα κριτήρια για το αν μια βιομηχανική δραστηριότητα είναι ρυπαίνουσα ή όχι δεν ανταποκρίνεται στην εποχή μας. Μέχρι τώρα υπήρχε

το κριτήριο της ισχύος και της ιπποδυνάμεως, το οποίο τώρα έχει ξεπεραστεί, γιατί εισήλθαν και άλλοι παράγοντες, όπως η ουσία και το ύψος των εκπεμπομένων ρύπων, η ενεργειακή κατανάλωση και ταυτόχρονα ο προκαλούμενος κυκλοφοριακός φόρτος. Σήμερα, λοιπόν, δεν μπορεί να είναι κριτήριο μόνο η ισχύς και η ιπποδύναμη. Θα πρέπει να μπουν και άλλα κριτήρια. Η βιομηχανική δραστηριότητα μειώθηκε και υποκαταστάθηκε από τις υπηρεσίες και το εμπόριο, με άνιση σχέση, χωρίς σχέδιο και προοπτική και το αποτέλεσμα είναι να έχουμε πρόκληση μεγάλων κυκλοφοριακών φόρτων και άλλων δραστηριοτήτων, που προκαλούν περισσότερους ρύπους και επιβαρύνουν το περιβάλλον.

Η δεύτερη ένσταση αφορά στο παρόν νομοσχέδιο: Μπορεί να μας πει η Κυβέρνηση, πόσες είναι οι ρυπαίνουσες βιομηχανίες και οι εν γένει μεταποιητικές δραστηριότητες του δευτερογενούς τομέα; Έχει γίνει καταγραφή των εστιών ρύπανσης του δευτερογενούς τομέα; Η απάντηση είναι «όχι». Θα φέρουμε το παράδειγμα του μεγάλου σεισμού, που έπληξε κυρίως την περιφέρεια των Αθηνών και κυρίως περιοχές, οι οποίες ήδη μαστίζονταν από την άναρχη δόμηση, από την έλλειψη ορθολογικής και με επιστημονικά κριτήρια εμπεδωμένης χωροθέτησης λειτουργιών, από την ανεργία και από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Έγιναν οι έλεγχοι μετά το σεισμό από συνεργεία νομαρχιών και αρμοδίων υπηρεσιών και διαπιστώθηκε ότι στην Αττική λειτουργούν 4.000 παράνομες βιομηχανίες και βιοτεχνίες, παράνομες όχι ως προς τον πολεοδομικό χαρακτήρα των παραβάσεων, αλλά σε σχέση με τον αναπτυξιακό και βιομηχανικό χαρακτήρα. Αυτές οι δραστηριότητες είντε δεν είχαν δηλωθεί καθόλου είτε είχαν δηλωθεί για άλλο σκοπό. Με ποιες προϋποθέσεις αυτές οι μονάδες λειτουργούσαν νομότυπα ενώπιον των αρχών της ελληνικής πολιτείας; Είναι σαφές ότι η δημόσια διοίκηση είναι διάτρητη και ότι με πολιτικές ευθύνες της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ έχει πολλαπλές εστίες διαφθοράς και σήψης.

Ασφαλώς, το νομοσχέδιο αυτό έπρεπε να υπάρξει και εμείς χαιρετίζουμε το γεγονός ότι κατετέθη έστω μετά από 17 χρόνια. Φυσικά περιέχει και κάποιες θετικές διατάξεις, όμως στο σύνολό του δεν ανταποκρίνεται στη μεγάλη πρόκληση της συγκεκριμένης περιόδου που διανύουμε. Αυτήν τη μεγάλη πρόκληση τη συγκροτεί ο σεβασμός και η αναβάθμιση των απαιτήσεών μας για το περιβάλλον, σεβασμός και αναβάθμιση των περιβαλλοντικών συνθηκών ζωής στο Λεκανοπέδιο και ταυτόχρονα ώθηση στην ανάπτυξη, μέσω της ενίσχυσης της βιομηχανικής δραστηριότητας που δε ρυπαίνει, μέσω δημιουργίας υποδομών και μέσω της χωροθέτησης και οριοθέτησης της λοιπής δραστηριότητας στο Λεκανοπέδιο.

Το πρώτο που θα είχε να περιμένει κανείς είναι μια καταγραφή, για το ποιες είναι οι οχλούσες δραστηριότητες στο Λεκανοπέδιο, πόσες είναι οι ρυπαίνουσες βιομηχανίες και οι βιοτεχνίες.

Θα περιμένει, επίσης, κανείς – αυτό, όμως, είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων - την άμεση χωροθέτηση νέων ζωνών, που θα ανταποκρίνονται στη ραγδαία επέκταση των υπηρεσιών, οι οποίες καταλαμβάνουν όλο και περισσότερα πεδία στο χώρο του Λεκανοπεδίου Αττικής.

Πρέπει, ακόμη, να συμπληρωθούν οι υποδομές για τις υπάρχουσες βιομηχανικές και βιοτεχνικές δραστηριότητες, κάτι που δεν συμπεριλαμβάνεται στο νομοσχέδιο και γι' αυτό το καταψηφίζουμε. Εδώ θέλω να θυμίσω ότι

ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων το 1994, στα πλαίσια του προγράμματος «Αττική SOS», είχε δώσει στη δημοσιότητα διαδοχικά χρονοδιαγράμματα για τα βιομηχανικά και βιοτεχνικά πάρκα και έλεγε ότι έως το 2000 οι υποδομές αυτές θα έχουν ολοκληρωθεί. Σήμερα, τα βιομηχανικά και τα βιοτεχνικά πάρκα βρίσκονται στη διαδικασία της πολεοδομικής μελέτης και ξέρουμε ότι μετά από αυτό θα ακολουθήσει μια άλλη χρονοβόρα διαδικασία, η διαδικασία της κυρώσεως των πράξεων εφαρμογής, δηλαδή, σε ένα διάστημα 4 ή 5 ετών. Θα προλάβουμε το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, για να αντληθούν πόροι, προκειμένου να χρηματοδοτήσουμε αυτές τις υποδομές; Άλλως, για ποια βιώσιμη ανάπτυξη μιλάμε; Πώς θα βελτιώσουμε τις συνθήκες του περιβάλλοντος στο Λεκανοπέδιο και επιπλέον πώς θα δώσουμε τη δυνατότητα σ' αυτόν που επιμένει σήμερα να ασκήσει βιομηχανική και βιοτεχνική δραστηριότητα και δεν έχει ενδώσει στη μεταπρατική λογική της τελευταίας 20ετίας; Είμαστε δίπλα του; Θέλουμε την ενίσχυσή του; Πώς θα τον κάνουμε ανταγωνιστικό στα πλαίσια μιας Ευρώπης των ενιαίων αγορών, μιας Ευρώπης χωρίς σύνορα; Με τι υποδομές θα ανταγωνιστεί τον αντίστοιχο βιομήχανο ή βιοτέχνη στην Ευρωπαϊκή Ένωση;

Τέλος, θα κάνω δύο παρατηρήσεις, που δείχνουν ότι αυτό το νομοσχέδιο φιλτράριστηκε, όχι μόνο μέσω φίλτρων επιστημονικών, αλλά και σε άλλα επίπεδα.

Η Κυβέρνηση προσπαθεί θεσμικά να εξασφαλίσει τη νομιμότητα, ισχυρίζεται ότι επιθυμεί να αποκαταστήσει τις καταστρατηγήσεις του π.δ. 84/1984, ενώ στην ουσία αφήνει μια πελώρια «κερκόπορτα» στην κομματική και οποιαδήποτε άλλη συναλλαγή, επιτρέποντας έτσι την ίδρυση βιομηχανικής μονάδας εκτός χωροθετημένων περιοχών.

Μετά τα ιδεοληπτικά σύνδρομα και τις μονομανίες της δεκαετίας του 1980 κατά της βιομηχανίας, αποτελεί πλέον κοινή πεποίθηση ότι η ανάπτυξη πρέπει επιτέλους να προχωρήσει. Σ' αυτό συμφωνούν όλα σχεδόν τα στελέχη των παρατάξεων της Βουλής. Η ανάπτυξη, όμως, πρέπει να είναι ισόρροπη και να σέβεται τις προτεραιότητες της περιφέρειας, διότι Ελλάδα δεν είναι μόνο το Λεκανοπέδιο. Ταυτόχρονα, όμως, πρέπει να αναβαθμιστεί η ανάπτυξη της Αττικής με καταπολέμηση της ανεργίας και προώθηση της απασχόλησης. Σε θετικές προσπάθειες θα σταθούμε αρωγοί.

Ο σεβασμός στο περιβάλλον είναι κατάκτηση του κοινωνικού και του πολιτικού μας πολιτισμού. Άλλες χώρες έχουν συνδυάσει την περιβαλλοντική ευαισθησία με την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης. Ας μην επαναλάβουμε το πείραμα που έκανε το Π.Α.Σ.Ο.Κ. τα τελευταία 20 χρόνια, δηλαδή, άναρχη ανάπτυξη υπηρεσιών, μείωση της βιομηχανικής δραστηριότητας, πλήγμα κατά της απασχόλησης και ταυτόχρονα αύξηση των ρύπων στο Λεκανοπέδιο, που πλέον δεν αντέχει άλλο.

Υπάρχουν κάποια άρθρα του νομοσχέδιου, με τα οποία συμφωνούμε και κάποια άλλα, για τα οποία καλούμε την Κυβέρνηση να κάνει πιο τολμηρά βήματα. Επί της αρχής, όμως, για όλους τους λόγους που ανέφερα, η Νέα Δημοκρατία καταψηφίζει το παρόν νομοσχέδιο.»

Ο Ειδικός Αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικόλαος Γκατζής, μεταξύ άλλων, είπε:

«Το νομοσχέδιο και ο Εισηγητής του ΠΑΣΟΚ μιλάνε για ανάπτυξη δήθεν της Αττικής και εμείς λέμε ότι, με βάση την πολιτική της, μιλάει για παραπέρα ανάπτυξη του κεφαλαίου. Η ανάπτυξη έχει κοινωνικά και ταξικά

χαρακτηριστικά. Ανάπτυξη σε όφελος τίνος; Το νομοσχέδιο αυτό σήμερα διευκολύνει την ανάπτυξη του κέρδους, διευκολύνει τα μεγάλα συμφέροντα και την πλουτοκρατία να συσσωρεύσει περισσότερο πλούτο σε βάρος του κοινωνικού συνόλου και ιδιαίτερα των λαϊκών κοινωνικών στρωμάτων των δυτικών περιοχών της Αττικής και του Πειραιά, ενώ τα τελευταία χρόνια έχουμε για το λαό μας ανεργία, φτώχεια, εξαθλίωση και περιορισμό στις κοινωνικές δαπάνες.»

Έχουμε ανατροπές στα εργασιακά κεκτημένα, αφαίρεση των δημοκρατικών και συνδικαλιστικών ελευθεριών και ιδιωτικοποίήσεις στο δημόσιο τομέα. Από την άλλη, υπερσυσώρευση πλούτου για τους εκλεκτούς του συστήματος και ιδιαίτερα του δικομματισμού, ο οποίος είναι τα ταγμένος να εξυπηρετεί αποκλειστικά και απαρέγκλιτα τα συμφέροντά τους.

Το μεγάλο κεφάλαιο στη χώρα μας και η νέα ψηφειαλιστική τάξη δεν αρκείται σε αυτά που έχει μέχρι σήμερα και τα θέλει όλα. Θέλει κάθε τι, που θα ανεβάσει την κερδοφορία του και μάλιστα, ανεξέλεγκτα, θέλει το δασικό πλούτο της χώρας μας, τον αιγαιαλό και την παραλία της Αττικής, τους ελεύθερους χώρους εντός και εκτός σχεδίου πόλεως, τα άλση, τις πλατείες και τα πάρκα της Αθήνας, την άνευ όρων τοιμεντοποίηση σε ό,τι απέμεινε αδόμητο στο Λεκανοπέδιο, θέλει και επιβάλλει την άρση κάθε προστατευτικού μέτρου που παρεμποδίζει την επέκταση της καταστροφικής για το φυσικό περιβάλλον επιχειρηματικής του δραστηριότητας, σε πρώτη φάση στο Λεκανοπέδιο, μέσω του οποίου σκοπεύει να ροκανίσει τους σημαντικούς πόρους του Γ' ΚΠΣ.

Το μεγάλο κεφάλαιο έχει ανταπόκριση από τους πολιτικούς του εκπροσώπους - ΠΑΣΟΚ και Ν.Δ. -, που, με την τροποποίηση του άρθρου 24 του Συντάγματος και τις περιβαντολοκτόνες και δασοκτόνες διατάξεις που ψήφισαν, άνοιξαν τις πόρτες για την εμπορευματοποίηση και τοιμεντοποίηση των δασών και του περιβάλλοντος γενικότερα. Παράλληλα, περιορίζουν τις δυνατότητες δικαιοστικής προστασίας των δασών και του περιβάλλοντος από το Συμβούλιο της Επικρατείας, όπως γίνεται με το άρθρο 100 του Συντάγματος.

Πρόσφατα, με νομοσχέδιο για τα ολυμπιακά έργα, η Κυβέρνηση χωροθετεί αυθαίρετα και τελικά ανατρέπει το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας, παραδίδει το θαλάσσιο μέτωπο της Αττικής στους μεγαλοκατασκευαστές για τοιμεντοποίηση, εμπορευματοποίηση, πλατείες και πάρκα, δίνει αυθαίρετα συντελεστές δόμησης εντός και εκτός σχεδίου, καταστρέφει όσους ελεύθερους χώρους έχουν απομείνει στην Αττική, σαρώνει κάθε μέτρο προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος που ισχύει.

Με το νομοσχέδιο αυτό η Κυβέρνηση παραδίδει τα πάντα στο μολώκ του κεφαλαίου, αδιαφορώντας για το λαό της Αττικής, της περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τους απάνθρωπους όρους διαβίωσης των κατοίκων του Λεκανοπέδιου και ιδίως των δυτικών περιοχών και του Πειραιά. Με το νομοσχέδιο ζητείται η κατάργηση του π.δ. 84/1984 από την Κυβέρνηση, παρά το ότι ομολογεί στην εισηγητική έκθεση ότι αποτέλεσε εργαλείο ανάσχεσης της παραπέρα υποβάθμισης του ατμοσφαιρικού περιβάλλοντος στο νομό Αττικής.

Εμείς μιλάμε για ανάπτυξη που θα έχει στόχο τη φροντίδα για τον άνθρωπο και τα προβλήματά του, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος, μια ανάπτυξη που θα εντάσσεται σε ένα σχεδιασμό για ολόκληρη τη Χώρα. Έτσι, λοιπόν, στη φάση κατάργησης του π.δ. 84/1984,

που βρίσκεται η Κυβέρνηση, δεν μπορεί να γίνει τίποτα θετικά για το περιβάλλον και για τους κατοίκους της Αττικής. Μιλάμε για πλήρη κατάργηση του π.δ. 84/1984 και πώς θα μπορούσε να είναι διαφορετικά, όταν δε μπορεί να πραγματοποιηθεί διαφορετικά η επέκταση της ΠΕΤΡΟΛΑ ούτε να έχει πρακτικό αποτέλεσμα η απελευθέρωση της ηλεκτροπαραγωγής στην περιοχή της Αττικής.

Καμιά βιώσιμη ανάπτυξη, καμιά βιώσιμη απασχόληση δεν μπορεί να στηριχθεί σε συνθήκες κορεσμού και εξάντλησης της φέρουσας ικανότητας μιας περιοχής, όπως έχει συμβεί προ πολλού στην Αττική. Ο εκσυγχρονισμός της υπάρχουσας βιομηχανίας και βιοτεχνίας στην Αττική δεν εμποδίζεται από το π.δ. 84/1984, αλλά αντίθετα ενισχύεται. Οι βιομηχανίες – βιοτεχνίες μπορούν να εκσυγχρονιστούν, αρκεί να το θέλουν. Στο π.δ. 84/1984 προβλέπεται ευρεία γκάμα νέων δραστηριοτήτων, που μπορούν να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας. Η μετεγκατάσταση υπαρχουσών δραστηριοτήτων σε βιομηχανικά –βιοτεχνικά πάρκα είναι ένα θέμα που χρονίζει. Η ανεξέλεγκτη περιβαλλοντική δράση των βιομηχανιών δεν οφείλεται στο προεδρικό διάταγμα αλλά στην απροθυμία τους να επενδύσουν σε περιβαλλοντική συμβατότητα και στην ανεπάρκεια της πολιτείας να επιβάλει τους απαιτούμενους όρους λειτουργίας.

Εξακολουθούν να συντρέχουν όλοι οι όροι για τους οποίους θεσπίστηκε το π.δ. 84/1984. Από την άλλη πλευρά, το νομοσχέδιο θέλει να περάσει «από το παράθυρο» ορισμένες ρυθμίσεις. Δεν είναι το π.δ. αυτό που φταίει για όλα όσα επικαλείται η εισηγητική έκθεση.

Εμείς, πέρα από την κριτική μας, έχουμε και προτάσεις. Έχει διαμορφωθεί ιστορικά μια πίεση την τελευταία 14ετία, προκειμένου να ανατραπεί το π.δ. 84/1984. Εμείς διαφωνούμε με αυτήν την ανατροπή και λέμε ότι το προεδρικό διάταγμα πρέπει να παραμείνει, να γίνουν οι παρεμβάσεις που θα επεκτείνουν τα προστατευτικά μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος. Πρέπει να συνεκτιμήσουμε τη φέρουσα ικανότητα της Αττικής, η οποία έχει μειωθεί σημαντικά. Τα φυσικά οικοσυστήματα έχουν περιορισθεί εξαιτίας των πυρκαγιών, της συνεχιζόμενης οικοπεδοποίησης και τοιμεντοποίησης των μεγάλων τεχνηκών έργων και της ανεξέλεγκτης ανθρωπογενούς δραστηριότητας. Τα αποθέματα στα υπόγεια νερά περιορίζονται και υποβαθμίζονται ποιοτικά, εξαιτίας της μειωμένης τροφοδοσίας τους. Η ικανότητα φυσικού καθαρισμού και ανανέωσης του αέρα έχει επίσης μειωθεί, εξαιτίας πολλών παραγόντων, όπως π.χ. η μείωση της δασοκάλυψης των ορεινών όγκων κ.λπ.. Αντίθετα, έχει αυξηθεί το βάρος που καλείται να αντέξει η Αττική με τη μειωμένη φέρουσα ικανότητα, καθώς ο πληθυσμός στις ήδη επιβαρυμένες περιοχές εξακολουθεί να αυξάνει, οι εκπομπές σε αέριους και υγρούς ρύπους, καθώς και η παραγωγή στερεών αποβλήτων, επίσης, αυξάνουν, το κυκλοφοριακό πρόβλημα συνεχώς εντείνεται.

Τα στοιχεία αυτά συνηγορούν υπέρ της τροποποίησης του π.δ. 84/1984, σε μια κατεύθυνση όμως μείζονος περιβαλλοντικής προστασίας, καλύτερης συμμόρφωσης προς τη μειωμένη φέρουσα ικανότητα της Αττικής. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι, αποδεχόμενο αυτήν την ακριβώς την πραγματικότητα, το Ε' Τμήμα του Σ.τ.Ε. θεωρεί ότι ορισμένες διατάξεις του π.δ. 84/1984 δεν συνάδουν πλέον με τη συνταγματική επιταγή για την προστασία του περιβάλλοντος. Θέλει, δηλαδή, και αυτά τα περιοριστικά μέτρα που υπάρχουν, να τα κάνει ακόμα πιο ισχυρά, επειδή δεν προστατεύουν το περιβάλλον και η

Κυβέρνηση προτείνει να το καταργήσουμε.

Επίσης, υπάρχουν δύο σχετικές αποφάσεις του Ε' Τμήματος του Σ.τ.Ε., που θεωρεί ότι ο εκσυγχρονισμός βιομηχανιών –βιοτεχνίας δεν επιτρέπεται να οδηγεί σε αύξηση της παραγωγής ή της κινητήριας δύναμης ή των κτιριακών εγκαταστάσεων, διότι η αυξημένη παραγωγική δραστηριότητα της επιχείρησης έχει επιπτώσεις στο περιβάλλον. Επομένως, η σχετική διάταξη του προεδρικού διατάγματος είναι ανίσχυρη και αντισυνταγματική, κατά την άποψή μας.

Η ιδιωτική οικονομική πρωτοβουλία δεν επιτρέπεται να αναπτύσσεται σε βάρος της ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ή προς βλάβη της εθνικής οικονομίας. Κατά συνέπεια, το ζήτημα ουσίας που τίθεται σήμερα δεν είναι η κατάργηση του προεδρικού διατάγματος, αλλά η ουσιαστική εφαρμογή των διατάξεών του, που δεν τηρήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της ισχύος του.

Προς αυτήν την κατεύθυνση προτείνουμε τα παρακάτω:

- Προώθηση συγκεκριμένης κλαδικής πολιτικής για εγκατάσταση μονάδων υψηλής τεχνολογίας και ειδικευμένης εργασίας.

- Αποτελεσματική ενίσχυση των μηχανισμών άσκησης περιβαλλοντικών ελέγχων και ελέγχων συνθηκών εργασίας.

- Καθιέρωση ουσιαστικών ποινών σε βάρος ρυπαινουσών βιομηχανιών και εν γένει όσων παραβιάζουν τις διατάξεις του προεδρικού διατάγματος με κλιμάκωση της ποινής ανάλογα με το μέγεθος της μονάδας και την επικινδυνότητα της παράβασης.

- Ήπια πριμοδότηση της χρήσης φυσικού αερίου στα πλαίσια του σεβασμού και τήρησης του πνεύματος του προεδρικού διατάγματος, πριμοδότηση του εκσυγχρονισμού των μικρομεσαίων εγκαταστάσεων με προτεραιότητα επαρκούς αντιρρυπαντικής προστασίας και βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

- Λήψη μέτρων και θέση συγκεκριμένων στόχων για τη μετεγκατάσταση των οχλουριών δραστηριοτήτων υψηλής και μέσης όχλησης, ενίσχυση θεσμική, οικονομική, διοικητική της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης α' βαθμού στην άσκηση του ρόλου του περιβαλλοντικού ελέγχου, απαγόρευση κάθε επέκτασης άμεσης ή έμμεσης μέσω δήθεν εκσυγχρονισμού της παραγωγικής διαδικασίας, απαγόρευση αλλαγής της παραγωγικής δραστηριότητας των υφιστάμενων μονάδων, δυνατότητα νομιμοποίησης με συγκεκριμένους όρους μη αδειοδοτημένων μονάδων, των οποίων η παραγωγική δραστηριότητα εμπίπτει στις προβλεπόμενες διατάξεις.

- Πριμοδότηση του εκσυγχρονισμού των μικρομεσαίων εγκαταστάσεων με προτεραιότητα στην εισαγωγή επαρκούς αντιρρυπαντικής προστασίας και βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος.

Οι συγκεκριμένες προτάσεις του κόμματός μας έχουν στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Αττικής μέσα σε ένα περιβάλλον ανοχής.

Εμείς καταψήφιζουμε το νομοσχέδιο.»

Ο Ειδικός Αγορητής του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Γεώργιος Αμπατζόγλου, μεταξύ άλλων, είπε:

«Η κατάσταση στην Αττική αποτελεί σήμερα μια πρόκληση. Συνυπάρχουν ο πρωτογενής, ο δευτερογενής και ο τριτογενής τομέας, σε σφιχτό εναγκαλισμό με την περιοχή κατοικίας. Η εξασφάλιση της βιωσιμότητας των οικονομικών δραστηριοτήτων και η εξασφάλιση ενός ικανοποιητικού επιπέδου ζωής είναι το ζητούμενο και κα-

λείται η Ελληνική Βουλή να δώσει μια σύγχρονη λύση. Δεν μπορεί η βιομηχανία ανεξέλεγκτα να αναπτύσσεται στην Αττική. Αυτό έχει γίνει κατανοητό από την ελληνική πολιτεία εδώ και πολλά χρόνια.

Στην Αττική σήμερα υπάρχουν 20.000 στρέμματα βιομηχανικών περιοχών και 30.000 στρέμματα ζώνες χονδρεμπορίου. Όμως, πάνω από 3.000 δραστηριότητες είναι εκτός των θεσμοθετημένων βιομηχανικών περιοχών και ο Οργανισμός της Αθήνας αναγνωρίζει ότι μόνο το 30% των δραστηριοτήτων της περιοχής Ασπροπύργου είναι μέσα σε θεσμοθετημένες βιομηχανικές και βιοτεχνικές περιοχές. Όλες οι άλλες είναι διάσπαρτες μέσα στον αγροτικό τομέα, ξεκίνησαν ως αγροτικές αποθήκες και κατέληξαν ως επαγγελματικές δραστηριότητες. Κάθε δεκαετία ένας Υπουργός νομιμοποιεί τις προγενέστερες παράνομες καταστάσεις και υπόσχεται ότι με τα μέτρα που παίρνει δεν θα ξαναεμφανιστούν στο μέλλον τα ίδια φαινόμενα. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων έχει τεράστια ευθύνη για τη μη εξασφάλιση και μη τίրηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην Αθήνα. Πιστεύουμε ότι στον τομέα του περιβάλλοντος βασιλεύει η νομιμοφάνεια και η παρανομία.

Το 1983 δημιουργήθηκαν τα κλιμάκια ελέγχου προστασίας περιβάλλοντος και δημιουργήθηκαν τέτοια πολλών ειδών, όπως γενικά, κεντρικής θέρμανσης, καυσίμων, γενικού περιβαλλοντικού ελέγχου και βιομηχανίας, με τη συμμετοχή της αυτοδιοίκησης. Σήμερα απενεργοποιήθηκαν και δεν λειτουργεί κανένα. Το 1994 με το ν. 2242 δημιουργήθηκαν οι επιθεωρητές περιβάλλοντος, αλλά το μέτρο παρέμεινε στα χαρτιά.

Στο νόμο για την ολυμπιακή φιλοξενία προβλέπεται η σύσταση της Ειδικής Υπηρεσίας Ε.Υ.Ε.Π. για το θέμα περιβάλλοντος, ενώ με το παρόν νομοσχέδιο συνιστάται ακόμη μια ειδική υπηρεσία. Τι να τις κάνουμε τόσες υπηρεσίες; Φθάνει μία υπηρεσία, αρκεί να ανταποκρίνεται στην αποστολή της, που είναι ο έλεγχος. Δεν μπορεί να υπάρχουν βιομηχανικές περιοχές, όπως είναι το Θριάσιο Πεδίο και να μην υπάρχει υπηρεσία ελέγχου της βιομηχανίας εκεί.

Το 1986, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων εξήγγειλε μέτρα για τη μείωση της ρύπανσης που προκαλείται από τη βιοτεχνία και τη βιομηχανία στο νομό Αττικής. Έδωσε τετράχρονη προθεσμία συμμόρφωσης προς τα μέτρα αυτά, επί ποινή διακοπής της λειτουργίας της μονάδας, εάν δεν εφάρμοζε τα συγκεκριμένα μέτρα. Η σημερινή κατάσταση είναι η εξής: Μια μονάδα, η ΠΕΤΡΟΛΑ, με βάση τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων που έχει καταθέσει στη Νομαρχία, εκπέμπει διοξείδιο του θείου κατά 53% περισσότερο απ' ό,τι έπρεπε να εκπέμπουν όλες οι βιομηχανίες του Θριάσιου, το 1990. Επίσης, οι αναγνωρισμένες εκπομπές υδρογονανθράκων από τα διυλιστήρια Ασπροπύργου και την ΠΕΤΡΟΛΑ, πάλι με βάση τις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων που έχουν καταθέσει, είναι κατά 40% μεγαλύτερες από το επίπεδο του 1986 και κατά 160% μεγαλύτερες από το επίπεδο του 1990. Ποια είναι τα μέτρα που έχει πάρει το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων;

Στο προτεινόμενο νομοσχέδιο υπάρχει μια λογική. Η λογική αυτή είναι η αντικατάσταση του ορίου στην αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος με το όριο στην κατάλωση της ενέργειας και στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Χωρίς να εξασφαλισθεί η συμμόρφωση και η τήρη-

ση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των περιβαλλοντικών υποχρεώσεων, είναι φανερό ότι ακόμα και ο κάθε πολίτης είναι δύσπιστος για το τι μπορεί να προκύψει.

Θέλω να σταθώ σε μερικά ειδικά θέματα. Το πρώτο θέμα είναι αυτό των αποθηκών, που μέχρι σήμερα δεν επιτρέπονται στην Αττική. Τώρα, δημιουργείται η δυνατότητα εγκατάστασης αποθηκών και μάλιστα επικινδύνων ουσιών, καυσίμων κ.λπ.. Γιατί θέλουμε αυτές τις αποθήκες; Τι θα τις κάνουμε; Επιτρέπονται ορισμένες κατηγορίες αποθηκών στην περιοχή γενικής κατοικίας. Αν υπάρχει τόσο μεγάλη ανάγκη αποθηκευτικών χώρων, γιατί εξαιρείται η περιοχή αμιγούς κατοικίας; Επειδή περιλαμβάνονται μερικές περιούσιες συνοικίες εκεί; Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι, εάν υπάρχει ανάγκη αποθηκευτικών χώρων, πρέπει να τοποθετηθούν σε περιοχές χονδρεμπορίου, βιομηχανίας και βιοτεχνίας. Άλλωστε και αυτές οι περιοχές που έχουν ορισθεί είναι προβληματικές. Δεν έχει πολεοδομηθεί καμία. Το υπάρχον οδικό δίκτυο και η υποδομή είναι ανύπαρκτα. Υπάρχει μια περιοχή υψηλής όχλησης στο Κορορέμι Ασπροπύργου, που είναι 800 στρέμματα. Αυτή η περιοχή περιλαμβάνεται στο π.δ. 84/1984. Μερικές επιχειρήσεις αγόρασαν οικόπεδο εκεί και δεν μπορούν να κατασκευάσουν τίποτα, γιατί είναι στην ευθεία προσγείωση του στρατιωτικού αεροδρομίου της Ελευσίνας. Αυτός ο χώρος διατηρείται και αναπαράγεται. Για ποιόν λόγο; Προβλέπεται, επίσης, ότι μονάδα υψηλής όχλησης που λειτουργεί σε περιοχή γενικής κατοικίας πρέπει να απομακρυνθεί. Πού θα πάει; Για να μην μιλήσουμε για τις μονάδες που είναι εκτός βιομηχανικών περιοχών, όπως είναι τα Τσιμέντα «ΧΑΛΥΨ».

Προβλέπονται τρία πράγματα ως ασφαλιστική δικλίδια, που θα εφαρμοσθούν όταν καθορισθούν οι όροι και οι προϋποθέσεις από το Υπουργείο Ανάπτυξης και από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης είναι σύγχρονη και αναγκαία τάση. Θα πρέπει, όμως, να ξέρουμε ότι τα προτεινόμενα μέτρα εγγυώνται την καταγραφή των ρύπων, αλλά όχι τον περιορισμό της ρύπανσης.

Προβλέπεται να εφαρμοσθούν οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, οι οποίες ακόμη δεν έχουν περιγραφεί από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Είναι γνωστό ότι απαιτούν και χρόνο και χρήμα, για να εφαρμοσθούν. Αμφότερα είναι μη διαθέσιμα στο νομό Αττικής, γιατί με το νόμο 2601/1998, για την ενίσχυση των επενδύσεων, δεν ενισχύεται καμία επένδυση στην Αττική. Όσες κριθούν περιβαλλοντικές από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων θα πάρουν 25%.

Προβλέπεται, επίσης, η χρήση φυσικού αερίου. Είναι λογικό μέτρο, το οποίο και επικροτούμε. Όμως, σήμερα, το φυσικό αέριο δεν έχει τιμή ανταγωνιστική προς το μαζούτ. Επίσης, η ΠΕΤΡΟΛΑ και τα Ελληνικά Πετρέλαια χρησιμοποιούν 230.000 τόνους το χρόνο μαζούτ, που παράγουν για ιδιοκατανάλωση. Εάν χρησιμοποιήσουν φυσικό αέριο, θα έχουν ένα πολύ μεγαλύτερο, μη ανταγωνιστικό, κόστος. Πώς θα λυθεί αυτό το πρόβλημα; Δεν είναι αμελητέες οι ποσότητες, είναι πολύ σημαντικές. Υπάρχουν συγκεκριμένα τεχνικά προβλήματα. Δεν μπορεί, λοιπόν, γενικώς να αναφέρουμε φυσικό αέριο και να θεωρούμε ότι είναι πανάκεια, η οποία λύνει αυτομάτως τα προβλήματα.

Θεωρούμε αναγκαίο τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας, ώστε αφενός να εξασφαλισθεί η βιωσιμότητα της

ανάπτυξης και αφετέρου η προστασία του περιβάλλοντος στην Αττική.

Ο Συνασπισμός επιφυλάσσεται να τοποθετηθεί επί της αρχής του παρόντος σχεδίου νόμου κατά τη συζήτηση του στην Ολομέλεια της Βουλής.»

Ο παριστάμενος Υπουργός Ανάπτυξης κ. Νικόλαος Χριστοδουλάκης, μεταξύ άλλων, είπε:

«Είναι προφανής η αμηχανία της Νέας Δημοκρατίας μπροστά σε θετικές προτάσεις ανάπτυξης και υπεράσπισης του περιβάλλοντος.

Εάν δεν κατέτρεχε τη Νέα Δημοκρατία η πολιτική αμηχανία, θα συμφωνούσε σε όλα τα άρθρα του νομοσχεδίου. Θα αντιστρέψει το επιχείρημά της, λέγοντας ότι το παρόν νομοσχέδιο είναι προϊόν δύσκολου, πολύχρονου και πολυσχιδούς διαλόγου, προκειμένου να εξισορροπήσουμε τις απαιτήσεις της βιομηχανικής ανάπτυξης, την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάγκη για μια καλύτερη Αττική σε όψει των Ολυμπιακών Αγώνων.

Όταν η ανάπτυξη δεν προχωρά όπως πρέπει, τα δυσμενή αποτελέσματα βαρύνουν όλους μας. Πρέπει να συμφωνήσουν όλα τα κόμματα για το πώς εννοούν αυτήν την ισόρροπη ανάπτυξη, που βέβαια θα έχει και τις ανάλογες προοπτικές.

Πρέπει η Αττική να αποτελέσει παράδειγμα ισόρροπης ανάπτυξης για όλες τις περιοχές της Χώρας και θα πρέπει σήμερα, επιτέλους, να διαμορφώσουμε με ομοψυχία, με συναίνεση και με πολιτικό θάρρος αυτό το κοινό πλαίσιο, το οποίο μεριμνά για την απασχόληση, την ανάπτυξη, αλλά και την προστασία του περιβάλλοντος και την ποιότητα ζωής, που πρέπει να έχουμε όλοι οι Έλληνες πολίτες. Είμαι βέβαιος ότι όποιος έχει συγκεκριμένες προτάσεις και τις καταθέσει θα ακουσθούν και θα συζητηθούν, προκειμένου να εμπλουτισθεί το συγκεκριμένο πλαίσιο.

Το νομοσχέδιο αυτό αναγνωρίζει τα προβλήματα του παρελθόντος, αλλά φροντίζει να δώσει λύση και στο μέλλον και να δώσει πνοή ζωής στον ταλαιπωρημένο τόπο της Αττικής.

Η Κυβέρνηση θα κάνει δεκτές οποιεσδήποτε διορθωτικές συνεισφορές και συμβουλές υπάρξουν, όχι μόνο από τα κόμματα της αντιπολίτευσης, αλλά και από τους κοινωνικούς φορείς.

Κακώς ανεφέρθη ότι οι κοινωνικοί φορείς δεν είχαν χρόνο να ενημερωθούν, διότι συζητούν αυτό το πρόβλημα τα τελευταία 17 χρόνια. Το. π.δ. 84/1984 απετέλεσε ένα κείμενο προσωρινής αντιμετώπισης ορισμένων θεμάτων, με στόχο να διαμορφώσει ένα πλαίσιο ευρύτατης και διαφανούς συζήτησης. Δεν υπάρχει κοινωνικός ή πολιτικός φορέας στην Αττική που να μην έχει εντρυφήσει και στα προβλήματα της παρούσας συγκυρίας και στα ζητήματα που αντιμετωπίζει το νομοσχέδιο αυτό. Ιδιαίτερα οι φορείς που προσεκλήθησαν, είτε διοικητικοί είναι είτε παραγωγικοί είτε περιβαλλοντικοί είτε εργασιακοί, έχουν συμμετάσχει σε διαδικασίες διαλόγου καθ' όλη την προηγούμενη περίοδο. Οι περισσότεροι εκ των φορέων γνωρίζουν λεπτομερέστατα όλες τις διατάξεις του νομοσχεδίου και τοποθετούνται θετικά απέναντι σε αυτήν την προσπάθεια εξισορρόπησης πραγμάτων.

Το νομοσχέδιο αποτελεί ένα συγκερασμό επιδιώξεων που κατά το παρελθόν ήταν αντιτιθέμενες. Προσπαθήσαμε να συμβιβάσουμε αντιτιθέμενες επιδιώξεις, που δίνουν προοπτική και στην απασχόληση και στην επιχειρηματικότητα, αλλά παράλληλα σέβονται το περιβάλλον.

Δηλώσαμε από την πρώτη στιγμή ότι θα καλωσορίσουμε

με οποιεσδήποτε διορθωτικές συνεισφορές στην κατεύθυνση αυτή. Η Νέα Δημοκρατία, όμως, δεν είναι έτοιμη. Περιμένουμε προτάσεις, με την πρόθεση να βελτιώσουμε ό,τι μπορούμε. Θέλουμε να διαμορφώσουμε τους πολιτικούς όρους μιας κοινής αποδοχής του νέου πλαισίου, που δεν θα εξαντλείται στο χώρο της Νέας Δημοκρατίας. Θέλουμε να διαμορφώσουμε μια κοινή συνισταμένη εξισορρόπησης της ανάπτυξης, της απασχόλησης και της περιβαλλοντικής προστασίας. Καλούμε όλους, με συγκεκριμένες προτάσεις να διαμορφώσουμε το πλαίσιο αυτό που έχει ανάγκη και επιζητεί η Αττική, τόσο για το σήμερα, όσο και για το αύριο και για το 2004 και για το μέλλον των παιδιών μας.»

Ο παριστάμενος Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Αλέξανδρος Καλαφάτης, υποστήριζοντας τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου και απαντώντας σε παρατηρήσεις μελών της Επιτροπής, μεταξύ άλλων, είπε:

«Σε σχέση με το θέμα που συζητούμε, νομίζω ότι θα πρέπει να διερευνήσουμε τέσσερα επίπεδα:

Πρώτον, τι συμβαίνει στο διεθνές πεδίο σε σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Δεύτερον, τι υπάρχει σήμερα στην Αττική και πώς αυτό που προσπαθούμε να αλλάξουμε στην Αττική μπορεί να δράσει και ως πρότυπο για όλη τη Χώρα, κυρίως για αστικές περιοχές, όπου ήδη έχουν αρχίσει να παρουσιάζονται παρόμοια προβλήματα με αυτά που υπάρχουν στην Αττική.

Τρίτον, την ανάπτυξη της πολιτικής της Κυβέρνησης και του Υπουργείου Ανάπτυξης, τόσο σε θεσμικό επίπεδο, όσο και σε προγραμματικό.

Τέταρτον, το πώς τοποθετείται η αντιπολίτευση απέναντι σε ένα τόσο σοβαρό θέμα.

Είναι γεγονός πως σε διεθνές επίπεδο η ανταγωνιστικότητα της Χώρας πρέπει να είναι σε πάρα πολύ υψηλά επίπεδα, η οικονομία μας να μπορεί να σταθεί στον παγκόσμιο ανταγωνισμό και να ακολουθήσει τις διεθνείς τάσεις. Σήμερα μια από τις συνιστώσες των διεθνών τάσεων είναι, μέσα στην ανταγωνιστικότητα να προσδιορίζεται και να περιλαμβάνεται και το φυσικό περιβάλλον, πώς, δηλαδή, μια επιχείρηση θα συμπεριφέρεται απέναντι στο περιβάλλον. Επομένως, εάν εμείς θέλουμε να έχουμε σύγκλιση στην ανταγωνιστικότητα με την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και τις άλλες ανεπτυγμένες χώρες, θα πρέπει να συμπεριλάβουμε στις αναπτυξιακές μας προσπάθειες και την περιβαλλοντική διάσταση.

Όπως προχωρεί η διεθνής κοινωνία, όπως αναπτύσσεται η διεθνής οικονομία, μέρα με τη μέρα γίνεται περισσότερο κατανοητό ότι το περιβάλλον γίνεται αναπόσπαστο στοιχείο της ανταγωνιστικότητας. Ενώ παλιά η περιβαλλοντική συμπεριφορά μιας επιχείρησης εθεωρείτο αντιαναπτυξιακή, αντιοικονομική, σήμερα ενσωματώνεται στη σκέψη της παγκόσμιας προοδευτικής κοινωνίας ότι η φιλική συμπεριφορά προς το περιβάλλον είναι μια συνιστώσα ανταγωνιστικότητας. Επομένως, και εμείς έχουμε μπροστά μας ένα τετράπτυχο: ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα, περιβάλλον και απασχόληση. Αυτά συνιστούν το ζητούμενο της βιώσιμης ανάπτυξης.

Σε σχέση με το συζητούμενο νομοσχέδιο, αυτό που προέχει είναι να ενσωματώσουμε στη νομοθεσία μας τη διάσταση του περιβάλλοντος στην άσκηση οικονομικής δραστηριότητας. Αυτό δεν είναι κάτι εύκολο και μάλιστα όταν έχουμε να αντιμετωπίσουμε παλιές ιδέες, νοοτροπίες και συμπεριφορές. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο όλες οι πολιτικές δυνάμεις θα πρέπει να διαπαιδαγωγήσουν

τις παραγωγικές τάξεις με τον κατάλληλο τρόπο, ώστε να αλλάξουν συμπεριφορά και νοοτροπία.

Η βιώσιμη ανάπτυξη είναι ένα σύνολο κανόνων και δράσεων, που είναι αποδεκτό τόσο σε διεθνές επίπεδο, όσο και στο εθνικό, με βάση το οποίο πρέπει να λειτουργεί η επιχείρηση. Έχουμε ουσιαστικά μια πρόκληση ως κοινωνία. Είναι αδήριτη ανάγκη να βελτιώσουμε τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των επιχειρήσεων, σε συνδυασμό με τη βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης αυτών των επιχειρήσεων και κατ' ακολουθία της εθνικής οικονομίας.

Είναι γεγονός πως η βιώσιμη ανάπτυξη ενσωματώνει την περιβαλλοντική διάσταση σε όλες τις τομεακές δράσεις. Περιβαλλοντική διάσταση πρέπει να υπάρχει και στη βιομηχανία και στη βιοτεχνία και στο εμπόριο και στον τουρισμό και σε κάθε δράση που διέπει την οικονομική ζωή.

Η βιώσιμη ανάπτυξη μπορούμε να πούμε ότι αποτελείται από τέσσερις συνιστώσες: την οικονομική, την κοινωνική, την περιβαλλοντική και τη θεσμική.

Στη βιώσιμη ανάπτυξη και στον τομέα που αφορά στη μεταποίηση, θα πρέπει να εισαγάγουμε την περιβαλλοντική διάσταση σε όλες τις φάσεις της αναπτυξιακής και παραγωγικής διαδικασίας. Από το σχεδιασμό του προϊόντος, την παραγωγή του, τη διακίνησή του, μέχρι να προβλέψουμε και το πώς μετά τον κύκλο της ζωής του ένα προϊόν θα μπορέσει να είναι χρήσιμο στην οικολογική αλυσίδα. Αυτή η προσέγγιση εντάσσει τα μέτρα και τις πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος σε ένα ενιαίο πλαίσιο άσκησης βιομηχανικής πολιτικής.

Υπάρχει ένα ερώτημα, στο οποίο πρέπει να απαντήσουμε και εμείς, αλλά και η ελληνική επιχείρηση: Είναι ανταγωνιστική η περιβαλλοντική διάσταση στη λειτουργία μιας επιχείρησης; Αν αυτό το ερώτημα το κάναμε πριν 15 – 20 χρόνια, ή απάντηση θα ήταν γρήγορη, κατηγορηματική, ότι όταν μια επιχείρηση προσπαθήσει να λύσει τα περιβαλλοντικά προβλήματα της παραγωγής της, τότε αυτό θα δράσει ανασταλτικά στην ανταγωνιστικότητά της.

Σήμερα συνεχώς πληθαίνουν οι προσεγγίσεις που θέλουν την περιβαλλοντική διάσταση και συμπεριφορά μιας επιχείρησης να εντάσσεται ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μέσα στη λειτουργία της. Η επιβολή περιβαλλοντικών περιορισμών μπορεί να αποβεί επωφελής για την κοινωνία, αλλά και για την ίδια την επιχείρηση. Η επιχείρηση που φροντίζει το περιβάλλον, κατά τη γνώμη μας, μπορεί να ανακτήσει από το χαμένο έλλειμμα που υπάρχει σε σχέση με τη συμπεριφορά της σε επίπεδο κοινωνικής αποδοχής. Η ύπαρξη συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης καθώς και η παραγωγή προϊόντων μπορεί να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις ευνοϊκής αποδοχής των προϊόντων από το κοινωνικό σύνολο.

Πάντως, ούτε η ανάπτυξη μπορεί να σταματήσει ούτε και το περιβάλλον να καταστραφεί. Γι' αυτό πρέπει να απαντήσουμε πώς θα συνδυάσουμε και θα εναρμονίσουμε την ανάπτυξη με την περιβαλλοντική διάσταση. Πρέπει να είμαστε σε θέση ως πολιτική γεγεσία και ως κοινωνία στο σύνολό της να απαντήσουμε σε αυτό το ερώτημα. Γι' αυτό ακριβώς στη διεθνή κοινωνία σήμερα αναπτύσσονται πολλά σύγχρονα συστήματα που αφορούν στην περιβαλλοντική διαχείριση στη λειτουργία μιας επιχείρησης.

Για να τα πετύχουμε αυτά και να αλλάξουμε νοοτροπία, πρέπει να υπάρξει ένας συνεχής, αδιάλειπτος διά-

λογισμός. Τα κρίσιμα ζητήματα, τα οποία συζητούμε, δεν είναι δυνατόν να λυθούν με ένα νομοθέτημα. Εδώ μιλάμε για ένα κεντρικό πρόβλημα της διεθνούς κοινωνίας και, αν δεν υπάρξει συνεχής διάλογος και διάθεση για συναίνεση, δεν υπάρχει περίπτωση ποτέ να βρούμε τη λύση. Αυτό το νομοσχέδιο είναι το πρώτο βήμα μιας ολοκληρωμένης νομοθετικής πρωτοβουλίας για την αειφόρο ανάπτυξη. Όπως δεν ήταν το π.δ. 84/1984 πανάκεια, έτσι δεν είναι και αυτό το νομοσχέδιο. Έχουμε πλήρη συνείδηση ότι κάνουμε το πρώτο και τολμηρό βήμα, για να δούμε τα πράγματα από τη σύγχρονη πλευρά τους.

Στο Υπουργείο Ανάπτυξης έχουμε δημιουργήσει ένα πλέγμα πολλών δράσεων, που αποβλέπουν στην καλύτερη περιβαλλοντική συμπεριφορά των επιχειρήσεων. Το Υπουργείο παίρνει πρωτοβουλίες για να μπορέσει να βοηθήσει, να χορηγήσει, να καθοδηγήσει τις επιχειρήσεις σε σχέση με το περιβάλλον. Ειδικότερα, στο Γ' ΚΠΣ το σύνολο των περιβαλλοντικών δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης ισούται με 106,5 δισ. δραχμές. Υπάρχουν τα μεγάλα προγράμματα του Υπουργείου Εσωτερικών. Υπάρχουν, επίσης, τα προγράμματα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, όπως είναι τα προγράμματα Leader και Life, τα οποία διαθέτουν περισσότερα χρήματα απ' ότι διαθέτει το Υπουργείο Ανάπτυξης. Είναι ακόμη τα προγράμματα των δήμων και κοινοτήτων, τα οποία δημιουργούν ένα πολύ καλύτερο και ανετότερο περιβάλλον.

Το συζητούμενο νομοσχέδιο, σε σχέση με το π.δ. 84/1984, περιέχει, εκτός από ποσοτικά, και ποιοτικά χαρακτηριστικά που το διαφοροποιούν. Η βιομηχανία και η μεταποίηση ουσιαστικά αντιμετωπίστηκε ως η βασική παράμετρος για τη ρύπανση περιβάλλοντος στην Αττική, πράγμα το οποίο δεν είναι αληθές. Βεβαίως, ρυπαίνει η βιομηχανία, αλλά η ρύπανση, σε ποσοστό, οφείλεται κυρίως σε άλλες πηγές, όπως είναι τα αυτοκίνητα, οι κεντρικές θερμάνσεις κ.λπ..

Θεωρούμε ότι το παρόν νομοσχέδιο είναι ένα σημαντικό νομοθέτημα, γιατί αίρει στρεβλώσεις που δημιουργήθηκαν από την εφαρμογή του π.δ. 84/1984, το οποίο δημιούργησε, ασφαλώς, μια αστίδα στην Αττική κατά της ανεξέλεγκτης δράσης των επιχειρήσεων, ήταν όμως ένα προσωρινό μέτρο.

Το π.δ. 84/1984 δημιούργησε και μια δυσλειτουργία, που ουσιαστικά από τη μια πλευρά κρατούσε δέσμια την επιχείρηση και από την άλλη σήμαινε και την αδράνεια της συγκροτημένης πολιτείας για την προστασία του περιβάλλοντος. Ουσιαστικά απέτρεπε τον εκσυγχρονισμό των μονάδων, ενώ όπου επιτρεπόταν είχε ως αποτέλεσμα αύξηση της παραγωγικότητας, αλλά δε λάμβανε υπόψη τα ποιοτικά χαρακτηριστικά για την προστασία του περιβάλλοντος.

Εμείς σήμερα έχουμε να αντιμετωπίσουμε και τον εκσυγχρονισμό των μονάδων, γιατί η τεχνολογία έχει προοδεύσει πάρα πολύ. Έχουμε την υποχρέωση να είμαστε συνεπείς απέναντι στις συμβατικές διεθνείς υποχρεώσεις μας και, επίσης, πρέπει να πούμε, ότι σήμερα η κατάσταση σε σχέση με το 1984 έχει αλλάξει πάρα πολύ. Με συνεργασία του Υπουργείου Ανάπτυξης και του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε., έχουν θεσμοθετηθεί 38 χώροι βιομηχανικής υποδομής στο Νομό Αττικής, που μπορούν να χρηματοδοτηθούν με το νέο θεσμικό πλαίσιο του ν. 2545/1997. Σήμερα παραδίδονται τρία ΒΙΟΠΑ σε λειτουργία. Είναι το ΒΙΟΠΑ του Σχιστού, των Άνω Λιοσίων και η Τεχνόπολη στο Λαύριο.

Αναφέρθηκε ότι από την πλευρά της Κυβέρνησης υπήρξε αβελτηρία σε σχέση με την αντιμετώπιση του π.δ. 84/1984. Εγώ θα κάνω αυτοκριτική και θα πω ότι ίσως και να υπήρξε. Όμως, από το 1998 το Υπουργείο Ανάπτυξης πήρε την πρωτοβουλία και δημιούργησε μια Επιτροπή, στην οποία συμμετείχαν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς και από πέρσι, που άλλαξε η ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης, αυτή η Επιτροπή ενεργοποίηθηκε.

Το π.δ. 84/1984 απέτυχε να αντιμετωπίσει τα περιβαλλοντικά προβλήματα, δεν ενθάρρυνε τον εκσυγχρονισμό και την αξιοποίηση των νέων τεχνολογικών δεδομένων και δεν αναδείκνυε κυρίως τους ποιοτικούς δείκτες στη χρήση ενέργειας και στην περιβαλλοντική ρύπανση. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργήθηκαν παράνομες λειτουργίες επιχειρήσεων, αυτές οι επιχειρήσεις δεν μπορούσαν να αξιοποιήσουν τα κοινοτικά προγράμματα και επίσης, στάθηκε εμπόδιο στη διατήρηση και στην αύξηση των θέσεων απασχόλησης στο χώρο της Αττικής.

Σήμερα εμείς έχουμε έναν κεντρικό στόχο: να μπορέσουμε να συνδυάσουμε το βηματισμό της ανάπτυξης στην Αττικής με την προστασία του περιβάλλοντος. Μέσα από πολλές αντιπαραθέσεις, προσπαθήσαμε να εξισορροπήσουμε τις νέες τάσεις της διεθνούς σκέψης, της διεθνούς παραγωγής κ.λπ., με την προστασία του περιβάλλοντος.

Θα περιμέναμε, όμως, από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας μια καλύτερη στάση. Βεβαίως, η θεσμική αποστολή της Νέας Δημοκρατίας πραγματικά είναι η αντιπολίτευση, θα πρέπει, όμως, αυτή η αντιπολίτευση να μην είναι ισοπέδωση και οδοστρωτήρας που εξαφανίζει τα πάντα. Το να κατεδαφίζουμε τα πάντα δεν ωφελεί κανέναν.

Η Νέα Δημοκρατία επανέφερε εδώ το μοντέλο ανάπτυξης που ακολουθήθηκε επί κυβερνήσεως της δεξιάς στη δεκαετία του '50 και του '60. Τότε όμως, η δεξιά ήταν που έπνιξε την Αττική στην αναρχία, αυτή δημιούργησε το νέφος και το κυκλοφοριακό χάος. Παρέλαβε μια Αθήνα που προσήλκυε τον Έλληνα πολίτη, όπου και αν αυτός ζόύσε, και παρέδωσε το 1981 μια παραμορφωμένη, απάνθρωπη Αθήνα, όπου ο κάθε πολίτης, όταν βρίσκει την ευκαιρία, φεύγει από την πόλη. Αυτή, επίσης, δημιούργησε το νέφος και εμείς καταφέραμε και το τιθασεύσαμε. Εμείς δημιουργήσαμε στην Αττική τις υποδομές που έχουν βελτιώσει σήμερα τις συνθήκες διαβίωσης, εμείς μιλήσαμε πρώτοι για την αποκέντρωση, η οποία δεν υπήρχε στο πολιτικό λεξιλόγιο της Χώρας πριν από την εμφάνιση του ΠΑΣΟΚ. Εμείς δώσαμε τις δυνατότητες ανάπτυξης στην ελληνική περιφέρεια, όταν η δεξιά δημιούργησε τα κύματα της εσωτερικής και εξωτερικής μετανάστευσης. Το 80% των διατιθέμενων πιστώσεων του Γ'.Κ.Π.Σ. διατίθεται στην ελληνική περιφέρεια.

Για τις εκπομπές των ρύπων, που αναφέρθηκε ότι αυξήθηκαν, πρέπει να σημειωθεί ότι αυξήθηκαν επειδή σήμερα κυκλοφορούν στην Αθήνα δεκαπλάσια αυτοκίνητα από όσα το 1981. Το ίδιο έχει συμβεί και με τις κεντρικές θερμάνσεις. Εκείνο που πρέπει, επίσης, να λάβουμε υπόψη μας, εκτός από αυτό το ποσοτικό στοιχείο, είναι το ποιοτικό στοιχείο, ότι σε αυτό το χρονικό διάστημα έχουμε μείωση των επικίνδυνων ρύπων. Το διοξείδιο του θείου και τα οξείδια του αζώτου έχουν μειωθεί δραστικά και σε αυτό κατατείνει και το νομοσχέδιο, ότι προσπαθούμε να καταμετρήσουμε σε πρώτη φάση και αφετέρου να βρούμε τις μεθόδους εκείνες που θα τιθασεύσουν τις πε-

ριβαλλοντικές ρυπάνσεις. Μια σημαντική δράση προς αυτήν την κατεύθυνση είναι η καθιέρωση του φυσικού αερίου.

Πιστεύω ότι το νομοσχέδιο αυτό, εάν το δούμε έξω από την αντιπολιτευτική διάθεση, είναι ένα θετικό νομοσχέδιο, πρωτοπόρο, που θα αφήσει ιστορία στο θέμα της περιβαλλοντικής συμπεριφοράς των επιχειρήσεων και μπορεί να δράσει ως πρότυπο και για άλλες περιοχές στη χώρα μας, όπου υπάρχει ανάγκη.»

Η Επιτροπή έκανε δεκτές τροποποιήσεις και νομοτεχνικές βελτιώσεις, που πρότειναν ο Υπουργός και ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ.κ. Νικόλαος Χριστοδουλάκης και Αλέξανδρος Καλαφάτης και Βουλευτές – μέλη της Επιτροπής, καθώς και τις υπ' αριθμ. 735/40, 736/41, 737/42 τροπολογίες.

Στη συνέχεια, το σχέδιο νόμου έγινε δεκτό, κατά πλειοψηφία, κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του.

Τα πρακτικά των συνεδριάσεων ευρίσκονται στη Γραμματεία της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου και είναι στη διάθεση των κ.κ. Βουλευτών.

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, αφού έλαβε υπόψη, κατά την επεξεργασία και εξέταση του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Ανάπτυξης «Βιώσιμη ανάπτυξη Αττικής και άλλες διατάξεις», τις αγορεύσεις του Εισηγητή της Πλειοψηφίας κ. Κωνσταντίνου Σπηλιόπουλου, του Εισηγητή της Μειοψηφίας κ. Παναγιώτη Παναγιωτόπουλου, του Ειδικού Αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Νικόλαου Γκατζή, του Ειδικού Αγορητή του Συναπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Γεωργίου Αμπατζόγλου, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε, κατά πλειοψηφία, το σχέδιο νόμου κατ' αρχήν, κατ' άρθρο και στο σύνολό του και εισηγείται την ψήφισή του από τη Βουλή, όπως διαμορφώθηκε από την Επιτροπή και τους παρισταμένους Υπουργό και Υφυπουργό Ανάπτυξης κ.κ. Νικόλαο Χριστοδουλάκη και Αλέξανδρο Καλαφάτη, αντίστοιχα.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Βιώσιμη ανάπτυξη Αττικής και άλλες διατάξεις

Άρθρο 1 Ορισμοί

1. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου για τις περιοχές Αμιγούς Κατοικίας (Α.Κ.), τις περιοχές Γενικής Κατοικίας (Γ.Κ.), τις Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.), τα Πολεοδομικά Κέντρα, τα Βιοτεχνικά Πάρκα (ΒΙ.ΠΑ.), τα Βιομηχανικά Πάρκα (ΒΙ.ΠΑ.), τις Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.Π.Ε.), τις Ζώνες Χονδρεμπορίου, την Περιοχή (Α) του π.δ. 5/13.12.1979 (ΦΕΚ 707 Δ'), όπως τροποποιήθηκε με το π.δ. 31.3 /6.4.1987 (ΦΕΚ 303 Δ') ισχύουν οι ορισμοί που καθορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επίσης, ως περιοχές μη ιδιαίτερα οχλουρισών εγκαταστάσεων (ΕΜ) και οχλουρισών εγκαταστάσεων (ΕΟ), που δεν περιλαμβάνονται σε Γενικό Πολεοδομικό Σχεδιασμό (Γ.Π.Σ.) ή Ζ.Ο.Ε. ή σε περιοχές ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ., που καθορίζονται από εγκεκριμένο Γ.Π.Σ., ορίζονται οι περιοχές που απεικονίζονται στους κάθε φορά ισχύοντες χάρ-

τες και διαγράμματα των κανονιστικών πράξεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

2. Βιομηχανικό ή βιοτεχνικό κτίριο θεωρείται κάθε κτίριο για το οποίο έχει εκδοθεί άδεια οικοδομής για βιομηχανική ή βιοτεχνική χρήση.

3. Ανεξάρτητο κτίριο για την εφαρμογή του παρόντος θεωρείται το περιμετρικά ελεύθερο κτίσμα που χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο ως επαγγελματικός χώρος ή η κυρία χρήση του δεν είναι κατοικία.

4. Αποθήκες για την εφαρμογή του παρόντος θεωρούνται οι εγκαταστάσεις εκτός εργοστασιακών χώρων και αφορούν μία εκ των κάτωθι χρήσεων:

α. Αποθήκευση και συσκευασία ή ανασυσκευασία υλικών με χρήση κατάλληλου μηχανολογικού εξοπλισμού, χωρίς παραγωγή νέου προϊόντος.

β. Αποθήκευση εύφλεκτων, εκρηκτικών, διαβρωτικών, οξειδωτικών ή τοξικών ουσιών.

γ. Κατάψυξη ή συντήρηση ευπαθών προϊόντων.

δ. Αποθήκευση υγρών καυσίμων, υγραερίων ή βιομηχανικών αερίων.

ε. Αποθήκευση, διαλογή και μηχανική επεξεργασία για ανακύκλωση άχρηστων υλικών σε υπαίθριους χώρους.

5. Επαγγελματικά Εργαστήρια θεωρούνται οι τεχνοοικονομικές μονάδες όπως ορίζονται στο εδάφιο β' του άρθρου 2 του ν. 2516/1997 (ΦΕΚ 159 Α').

6. Βιομηχανίες ή βιοτεχνίες θεωρούνται οι τεχνοοικονομικές μονάδες όπως ορίζονται στο εδάφιο α' του άρθρου 2 του ν. 2516/1997.

7. Ως βιομηχανικές ή βιοτεχνικές δραστηριότητες υψηλής, μέσης ή χαμηλής όχλησης για την εφαρμογή του παρόντος νοούνται οι αναφερόμενες στο άρθρο 3 παρ. 4 του ν. 1650/1986 (ΦΕΚ 160 Α') και στις κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικές διατάξεις.

Άρθρο 2

Περιβαλλοντική αναβάθμιση βιομηχανικών εγκαταστάσεων

1. Οι βιομηχανίες - βιοτεχνίες και επαγγελματικά εργαστήρια μέσης και υψηλής όχλησης που λειτουργούν εντός των ορίων της Περιφέρειας Αττικής, ανεξαρτήτως μεγέθους, υποχρεούνται, με βάση τα συμπεράσματα ειδικών κλαδικών μελετών που προωθούνται από τα Υπουργεία Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες θεσμικές ρυθμίσεις που πρωθούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εντός τετραετίας να εφαρμόσουν τα μέτρα αυτά που ανταποκρίνονται σε βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.

Τα μέτρα περιβαλλοντικής αναβάθμισης μπορεί να αφορούν αντικατάσταση παραγωγικού εξοπλισμού ή αλλαγή μεθόδου παραγωγής ή προσθήκη εξοπλισμού αντιρρύπανσης ή περαιτέρω αξιοποίησης και διάθεσης αποβλήτων.

2. Οι βιομηχανικές, βιοτεχνικές μονάδες και τα επαγγελματικά εργαστήρια μέσης και υψηλής όχλησης που λειτουργούν εντός της περιοχής της παραγράφου 1 υποχρεούνται, εντός τετραετίας από την ισχύ του νόμου αυτού, να εφαρμόσουν και να πιστοποιήσουν σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης. Το σύστημα για τις μονάδες υψηλής όχλησης πρέπει να είναι πιστοποιημένο και καταχωριμένο στο Μητρώο EMAS (Κανονισμός Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου αριθ. 761/2001),

που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ενώ για τις μονάδες μέσης όχλησης η πιστοποίηση γίνεται είτε κατά EMAS είτε κατά ΕΛΟΤ EN ISO14001.

3. Οι βιομηχανικές, οι βιοτεχνικές μονάδες και τα επαγγελματικά εργαστήρια μέσης και υψηλής όχλησης που λειτουργούν εντός της περιοχής της παραγράφου 1 υποχρεούνται να υποβάλλουν ετησίως Δελτίο Βιομηχανικής Κίνησης, που θα περιλαμβάνει και στοιχεία για το ύψος: α) της ενεργειακής τους κατανάλωσης, β) των εκπομπών ρύπων και αποβλήτων της παραγωγικής διαδικασίας και γ) των λοιπών περιβαλλοντικών οχλήσεων. Η μη συμμόρφωση με την υποβολή των παραπάνω στοιχείων συνιστά λόγο ανάκλησης της άδειας λειτουργίας.

4. Μονάδες υψηλής όχλησης που λειτουργούν εντός περιοχών Γενικής Κατοικίας, υποχρεούνται, εντός πενταετίας από την ισχύ του νόμου αυτού, να μετεγκατασταθούν σε ΒΙ.ΠΑ.-ΒΙΟ.ΠΑ., ΕΜ, ΕΟ περιοχές ή εντός οργανωμένων κατά το ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254 Α') Β.Ε.ΠΕ., των οποίων ο κανονισμός λειτουργίας είναι συμβατός με τη λειτουργία της μονάδας.

5. Σε βιομηχανίες-βιοτεχνίες και επαγγελματικά εργαστήρια που χρησιμοποιούν υγρά καύσιμα για τις ανάγκες της παραγωγικής τους διαδικασίας, επιβάλλεται η αντικατάσταση του χρησιμοποιούμενου υγρού καυσίμου με φυσικό αέριο, εντός ενός έτους από την ημερομηνία που θα είναι εφικτή η τροφοδοσία τους με φυσικό αέριο. Εξαιρούνται οι μονάδες διύλισης πετρελαίου.

6. Με κοινή αποφάσιση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ρυθμίζονται οι προτεραιότητες, τα κριτήρια και η διαδικασία εφαρμογής των διατάξεων των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου αυτού, η σύσταση εποπτικού οργάνου για την παρακολούθηση εφαρμογής των μέτρων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 3

Καθορισμός ζωνών περιβαλλοντικής αναβάθμισης

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορούν να καθορίζονται ζώνες με μεγάλες βιομηχανικές συγκεντρώσεις, στις οποίες εφαρμόζονται προγράμματα περιβαλλοντικής αναβάθμισης με έργα, δράσεις και παρεμβάσεις που αφορούν τη βιομηχανική δραστηριότητα στην περιοχή.

Το κόστος των προβλεπόμενων από το πρόγραμμα δαπανών μπορεί να επιχορηγηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) ή από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.).

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να καθορίζονται ορισμένες μεταποιητικές δραστηριότητες, των οποίων η εγκατάσταση και λειτουργία να απαγορεύεται σε ορισμένες περιοχές χρήσεων γης.

Άρθρο 4

Εκσυγχρονισμός

1. Οι βιομηχανίες, βιοτεχνίες, επαγγελματικά εργαστήρια και αποθήκες που νόμιμα λειτουργούν εντός της Περιφέρειας Αττικής μπορούν να εκσυγχρονίζουν τις εγκαταστάσεις τους, ύστερα από έγκριση μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και με τις προυποθέσεις των

επομένων παραγράφων.

2. Σε περιοχές Γ.Κ., επεμβάσεις εκσυγχρονισμού μπορεί να πραγματοποιηθούν με τις εξής προυποθέσεις:

α. Στα επαγγελματικά εργαστήρια επιτρέπεται:

(i). η αντικατάσταση ή συμπλήρωση του μηχανολογικού τους εξοπλισμού, εφόσον δεν αυξάνεται η κινητήρια δύναμη πέραν των 12 KW και θερμική 50 KW,

(ii). η αλλαγή δραστηριότητας (παραγωγή άλλων προϊόντων), με την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα ανήκει σε αυτές που επιτρέπεται η ίδρυση της σε περιοχή Γ.Κ. σύμφωνα, με το άρθρο 5 του παρόντος.

β. Στις βιομηχανίες και βιοτεχνίες χαμηλής όχλησης επιτρέπεται η αντικατάσταση ή συμπλήρωση του μηχανολογικού εξοπλισμού, με τις προϋποθέσεις ότι:

(i) η συνολική εγκατεστημένη ισχύς του παραγωγικού εξοπλισμού μονάδων μπορεί να αυξάνει ανά τριετία ως εξής:

- μονάδες μέχρι 100 KW αύξηση μέχρι 25 KW,

- μονάδες από 101 KW μέχρι 1000 KW αύξηση μέχρι 25%,

- μονάδες άνω των 1000 KW αύξηση μέχρι 250 KW,

(ii) δεν επέρχεται αύξηση της ποσότητας των ατμοσφαιρικών εκπομπών ρύπων διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου, πτητικών οργανικών ενώσεων και άλλων ρύπων, από τα ισχύοντα εκάστοτε επίπεδα.

Η διασφάλιση της ποιότητας του περιβάλλοντος τεκμηριώνεται από τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.), που υποβάλλεται προς έγκριση στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, κατά δε τη χορήγηση της αδειας εκσυγχρονισμού λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια του άρθρου 7 του ν. 2516/1997.

Αλλαγή δραστηριότητας είναι δυνατή με την προϋπόθεση ότι η νέα δραστηριότητα εμπίπτει στη χαμηλή όχληση και ανήκει στον ίδιο κλάδο (τριψήφιο κωδικό) κατά τη Στατιστική Ταξινόμηση Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας (ΣΤΑΚΟΔ) της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.

γ. Στις μονάδες μέσης και υψηλής όχλησης δεν επιτρέπεται κατά τον εκσυγχρονισμό καμία επιπλέον αύξηση της κινητήριας δύναμης και της θερμικής ισχύος.

3. Σε χωροθετημένα ΒΙ.ΠΑ., ΒΙΟ.ΠΑ., Β.Ε.ΠΕ. και σε περιοχές ΕΜ, ΕΟ, καθώς και σε περιοχές που από ειδικότερες πολεοδομικές διατάξεις προορίζονται για την εγκατάσταση μη ιδιαίτερα οχλουσών εγκαταστάσεων, επεμβάσεις εκσυγχρονισμού μπορεί να πραγματοποιηθούν ύστερα από μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ως εξής:

α. Στις μονάδες μέσης όχλησης επιτρέπεται η αντικατάσταση ή συμπλήρωση του μηχανολογικού εξοπλισμού με τις εξής προϋποθέσεις:

(i) η συνολική ενέργειακή κατανάλωση (θερμική και ηλεκτρική) των μονάδων δεν αυξάνει περισσότερο από 50% σε σχέση με το ύψος που δηλώθηκε για το έτος 2001 ή για το μέσο όρο των ετών 1999-2001,

(ii) δεν επέρχεται αύξηση της ποσότητας των ατμοσφαιρικών εκπομπών των ρύπων διοξειδίου του θείου, οξειδίων του αζώτου και πτητικών οργανικών ενώσεων και άλλων ρύπων, τα επίπεδα των οποίων πιθανόν να υπόκεινται σε μελλοντικούς περιορισμούς βάσει εθνικών ή κοινοτικών διατάξεων.

Η διασφάλιση της ποιότητας του περιβάλλοντος τεκμηριώνεται από την Μ.Π.Ε., που υποβάλλεται προς έγκριση στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλ-

λοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθώς και από τα στοιχεία της παρ. 3 του άρθρου 2 του νόμου αυτού, κατά δε τη χορήγηση της αδειας εκσυγχρονισμού λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια του άρθρου 7 του ν. 2516/1997.

Αλλαγή δραστηριότητας είναι δυνατή εφόσον: 1) η δραστηριότητα αυτή είναι συμβατή με τις επιτρεπόμενες χρήσεις σε αυτή την περιοχή, 2) εμπίπτει στον ίδιο κλάδο (τριψήφιο κωδικό) κατά την ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ.

β.Στις μονάδες χαμηλής όχλησης, ο εκσυγχρονισμός πραγματοποιείται κατ' επιλογή των ενδιαφερομένων με τις προυποθέσεις των διατάξεων της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 ή της περίπτωσης α' της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού.

γ. Στις μονάδες υψηλής όχλησης δεν επιτρέπεται κατά τον εκσυγχρονισμό καμία αύξηση της ενεργειακής τους κατανάλωσης και της ποσότητας των εκπεμπόμενων ρύπων.

4. Στην περιοχή (Α) στο χονδρεμπόριο και στην περιοχή (ΖΟΕ) επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός με τις προϋποθέσεις που γίνεται στην περιοχή (ΓΚ).

5. Αν ο εκσυγχρονισμός συνεπάγεται την ανέγερση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, αυτή πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις. Αν η ανέγερση των νέων κτίριων γίνεται σε όμορο οικόπεδο, τότε το νέο κτίριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για χρήσεις που επιτρέπονται στο οικόπεδο αυτό κατά την έκδοση της οικοδομικής αδειας. Παρέκκλιση από τις ισχύουσες πολεοδομικές διατάξεις επιτρέπεται για λόγους προστασίας περιβάλλοντος ή μόνο ως προς το ύψος για λειτουργικούς λόγους.

6. Βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, επαγγελματικά εργαστήρια και αποθήκες, που το γήπεδό τους εφαπτέται εθνικών ή επαρχιακών οδών, προκειμένου να εκσυγχρονιστούν, υποχρεούνται με την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών για την έγκριση του εκσυγχρονισμού, να συνυποβάλουν προς έγκριση και μελέτη αισθητικής των κτιριακών εγκαταστάσεων και διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου. Με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από εισήγηση της οικείας Αρχιτεκτονικής Επιτροπής, επιτρέπεται η επιβολή πρόσθετων ειδικών όρων αρχιτεκτονικής και αισθητικής προσαρμογής.

7. Δεν προσμετράται στο επιτρεπόμενο ποσοστό αύξησης της ενεργειακής κατανάλωσης ή της ισχύος αντίστοιχα:

α. Ηλεκτρική ενέργεια ή ισχύς που χρησιμοποιείται για τη λειτουργία εξοπλισμού προστασίας του περιβάλλοντος, υγιεινής, ασφάλειας και άνετης διαβίωσης των εργαζομένων.

β. Ηλεκτρική ενέργεια που προέρχεται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και την οποία είτε παράγει η ίδια η μονάδα με τεχνολογίες που δεν εκλύουν ατμοσφαιρικούς ρύπους είτε την προμηθεύεται από ανεξάρτητο παραγωγό.

γ. Προϋπόθεση για την εφαρμογή των εδαφίων α' και β' αυτής της παραγράφου είναι να μην υπάρχει αύξηση ατμοσφαιρικών ρύπων, λοιπών εκπομπών και οχλήσεων.

Άρθρο 5

Ίδρυση νέων βιομηχανικών, βιοτεχνικών μονάδων, επαγγελματικών εργαστηρίων και αποθηκών

1. Δεν επιτρέπεται η ίδρυση νέων βιομηχανικών, βιοτεχνικών μονάδων, επαγγελματικών εργαστηρίων και απο-

θηκών μέσα στα όρια της Περιφέρειας Αττικής.

α. Στην περιοχή Γενικής Κατοικίας επιτρέπεται η εγκατάσταση μόνο επαγγελματικών εργαστηρίων χαμηλής όχλησης.

Επιτρέπεται επίσης η εγκατάσταση:

1) Αποθηκών της παρ. 4 περίπτωση γ' του άρθρου 1 και με μέγιστη συνολική επιφάνεια 1.500 τ.μ. σε ανεξάρτητο κτίριο χωρίς περιορισμούς στην εγκατεστημένη ισχύ και εφόσον δεν επέρχεται κυκλοφοριακή φόρτιση.

2) Αποθηκών της παρ. 4 περίπτωση α' του άρθρου 1 με ισχύ μέχρι 12 KW κινητήρια και 50 KW θερμική.

3) Αποθηκών της παρ. 4 περίπτωση δ' του άρθρου 1 μόνο για την εναποθήκευση υγραερίων ή βιομηχανικών αερίων εφόσον η εναποθηκευμένη ποσότητα δεν υπερβαίνει τα 1000 Kg.

Η ίδρυση επαγγελματικών εργαστηρίων χαμηλής όχλησης των κατηγοριών Αγ, Ββ και Σ της αριθ. 5905/Φ/15/839/12.7.95 KYA (ΦΕΚ 611 Β') επιτρέπεται μόνο σε ανεξάρτητο κτίριο.

β. Σε περιοχές ΒΙΟ.ΠΑ.-ΒΙ.ΠΑ.-ΒΕ.ΠΕ, ΕΜ και ΕΟ επιτρέπεται η ίδρυση βιομηχανικών μονάδων χαμηλής όχλησης με κινητήρια δύναμη που δεν υπερβαίνει τα 150 KW, επαγγελματικών εργαστηρίων χαμηλής όχλησης και αποθηκών της παρ. 4 του άρθρου 1.

γ. Σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου μπορούν να ιδρύονται αγροτοβιομηχανικές μονάδες που αξιοποιούν προϊόντα της πρωτογενούς παραγωγής της Περιφέρειας Αττικής με την προϋπόθεση ότι εντός της Ζ.Ο.Ε. υπάρχει πρόβλεψη εγκατάστασης για τέτοιες δραστηριότητες και η κινητήρια δύναμη δεν υπερβαίνει τα 80 KW κινητήρια και 50 KW θερμική ισχύ.

δ. Σε περιοχή (Α) του π.δ. 5/13.12.1979 με χρήση γεωργική γη επιτρέπεται η εγκατάσταση επαγγελματικών εργαστηρίων ή αποθηκών της παραγράφου 4 περιπτώσεις α' και γ' του άρθρου 1, με την προϋπόθεση ότι στα εργαστήρια ή τις αποθήκες επεξεργάζονται ή εναποθηκεύονται προϊόντα που παράγονται στην περιοχή εγκατάστασης της μονάδας.

ε. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, στην περιοχή (Α) του π.δ. 5/13.12.1979, καθώς και σε ΒΙ.ΠΑ. μπορεί, κατ' εξαίρεση των παραπάνω διατάξεων, ύστερα από γνώμη του οικείου Δημοτικού και Νομαρχιακού Συμβουλίου, να ιδρύονται εγκαταστάσεις που συνδέονται άμεσα με την προστασία του περιβάλλοντος (διαλογή, μεταφόρτωση, επεξεργασία, αξιοποίηση στερεών και υγρών αποβλήτων), χωρίς περιορισμό στην κινητήρια δύναμη.

στ. Σε Ζώνες Χονδρεμπορίου επιτρέπεται η ίδρυση αποθηκών με τους όρους και τις προϋποθέσεις, οι οποίες καθορίζονται από τις διατάξεις περί ιδρύσεων και λειτουργίας αυτών, καθώς και εγκαταστάσεων που εξυπηρετούν αποκλειστικά τις επιτρεπόμενες χρήσεις εντός της ζώνης αυτής.

Στην ίδια περιοχή είναι δυνατή η εγκατάσταση αποθηκών της παραγράφου 4 περίπτωση ε' του άρθρου 1 με την υποβολή, πέραν των άλλων δικαιολογητικών, και εγκεριμένης μελέτης από την οικεία Αρχιτεκτονική Επιτροπή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, στην οποία θα αναφέρονται το ύψος και το είδος της περίφραξης, η ύπαρξη περιμετρικού πρασίνου, το επιτρεπόμενο ύψος αποθήκευσης των παλαιών υλικών, καθώς και πρόσθετες υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την Αρχιτεκτονική Επιτροπή και κρίνονται απαραίτητες για την προσαρμο-

γή της αποθήκης στις περιβαλλοντικές συνθήκες της περιοχής.

Άρθρο 6

Άδεια εγκατάστασης, εκσυγχρονισμού και λειτουργίας

1. Οι βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, καθώς και τα επαγγελματικά εργαστήρια και αποθήκες που εγκαθίστανται εντός της Περιφέρειας Αττικής ανεξάρτητα από την περιοχή εγκατάστασης και την ισχύ του μηχανολογικού τους εξοπλισμού υποχρεούνται να εφοδιαστούν με άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας.

2. Για τα επαγγελματικά εργαστήρια που εγκαθίστανται σε περιοχές Γενικής Κατοικίας, όπου υπάρχει εγκεκριμένο Γ.Π.Σ., και τις αποθήκες του άρθρου 1 παρ. 4 περίπτωση α' με συνολική ισχύ τα 12KW κινητήρια και 50KW θερμική, η άδεια εγκατάστασης χορηγείται μετά την υποβολή αιτήσεως στην αδειοδοτούσα Αρχή που θα συνοδεύεται από:

α. Έγκριση περιβαλλοντικών όρων και εφόσον απαιτείται μελέτη πυρασφάλειας.

β. Τεχνικό Υπόμνημα με αναφορά στην παραγωγική διαδικασία, το μηχανολογικό εξοπλισμό και την αξία κτήσης του.

γ. Θεωρημένη άδεια οικοδομής και κανονισμό της πολυκατοικίας εφόσον η μονάδα εγκαθίσταται σε πολυώροφο κτίσμα με χρήση και κατοικία.

δ. Βεβαίωση χρήσης γης για τη θέση εγκατάστασης επί θεωρημένου τοπογραφικού διαγράμματος ή αποστάσης πινακίδας της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού (Γ.Υ.Σ.) κλίμακας 1:5.000.

ε. Τεκμηρίωση επάρκειας θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων του προσωπικού εκτός οδού.

Αν η ίδρυση επαγγελματικών εργαστηρίων ή αποθηκών της προηγούμενης παραγράφου προϋποθέτει την ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων, τότε απαιτείται η υποβολή πλήρους σειράς σχεδιαγραμμάτων αρχιτεκτονικής μελέτης, που απαραίτητα θα συνοδεύονται από αιτιολογική έκθεση για την αναγκαιότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων.

3. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις χορήγησης άδειας εγκατάστασης απαιτείται και η υποβολή πλήρους μηχανολογικής μελέτης σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Κατά τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης από την αδειοδοτούσα Αρχή λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2516/1997 και επιπλέον η αναμενόμενη κυκλοφοριακή φόρτιση από τη λειτουργία της μονάδας. Οι φορείς των εγκαταστάσεων, για την έκδοση της σχετικής απόφασης, καταβάλλουν τα παράβολα που προβλέπονται στο άρθρο 17 του ν. 2516/1997.

4. Μετά το πέρας της εγκατάστασης, οι ενδιαφερόμενοι υποχρεούνται να εφοδιασθούν με άδεια λειτουργίας, η οποία χορηγείται για τουλάχιστον μία εξαετία.

5. Για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων των νόμιμα υφιστάμενων και λειτουργουσών βιομηχανικών, βιοτεχνικών μονάδων, επαγγελματικών εργαστηρίων και αποθηκών απαιτείται άδεια εκσυγχρονισμού. Η άδεια εκσυγχρονισμού χορηγείται με την προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζονται οι διατάξεις του άρθρου 4 του παρόντος νόμου και για τη χορήγησή της απαιτείται η υποβολή των δικαιολογητικών των παρ. 2 και 5 του παρόντος άρθρου. Μετά το πέρας του εκσυγχρονισμού, οι κάτοχοι των εγκαταστάσεων αυτών υποχρεούνται να εφοδιασθούν με άδεια λειτουργίας η οποία χορηγείται από την αδειο-

δοτούσα αρχή με βάση τις ισχύουσες διατάξεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων.

6. Θέματα προσφυγών κατά αποφάσεων αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας επανεξέτασης αιτημάτων σε δεύτερο βαθμό εξετάζονται με βάση τις ισχύουσες περί ίδρυσης και λειτουργίας βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων διατάξεις.

7. Για την ηλεκτροδότηση από τον Διαχειριστή Δικτύου ή Συστήματος, σύμφωνα με το ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α') και για την έκδοση άδειας ανέγερσης κτιρίων, απαιτείται η προσκόμιση στις υπηρεσίες του Διαχειριστή Δικτύου ή Συστήματος και της πολεοδομίας αντίστοιχα, της άδειας εγκατάστασης.

8. Για τη χορήγηση από τις Δ.Ο.Υ., στους ασκούντας μεταποιητική δραστηριότητα, βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος, είναι απαραίτητη η προσκόμιση άδειας εγκατάστασης.

Άρθρο 7 Αλλαγή χρήσης γης

1. Σε περίπτωση αλλαγής χρήσης γης, οι νόμιμα υφιστάμενες και λειτουργούσες βιομηχανικές και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις εξακολουθούν να λειτουργούν στη θέση που βρίσκονται και να εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος. Εφόσον όμως από τις διατάξεις υποχρεούνται να απομακρυνθούν, θα πρέπει να απομακρύνονται εντός δωδεκατίας και να μετεγκαθίστανται σε χωροθετημένες περιοχές.

2. Όταν απαιτείται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό: α) απομάκρυνση βιομηχανικών – βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και επαγγελματικών εργαστηρίων, β) περιορισμός των επιτρεπόμενων προς ίδρυση δραστηριοτήτων, γ) απαγόρευση κτιριακής επέκτασης, τότε κατά τη διαδικασία εκτίνοντης της Μελέτης για την έκδοση της σχετικής απόφασης απαιτείται γνωμοδότηση του Υπουργείου Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται εντός τριμήνου.

Άρθρο 8 Μετεγκατάσταση

1. Βιομηχανίες, βιοτεχνίες, επαγγελματικά εργαστήρια και αποθήκες μπορούν να μετεγκαθίστανται μέσα στα όρια της Περιφέρειας Αττικής, με τις προϋποθέσεις που ορίζονται για την ίδρυση νέων μονάδων, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του νόμου.

2. Βιομηχανίες, βιοτεχνίες, επαγγελματικά εργαστήρια και αποθήκες που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, επιτρέπεται να μετεγκατασταθούν σε περιοχές διαφόρων χρήσεων γης εντός της Περιφέρειας Αττικής με τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Σε περιοχές ΕΜ ή ΕΟ, καθώς και σε χωροθετημένα ή πολεοδομημένα ΒΙ.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ., εφόσον η δραστηριότητα της μονάδας ανήκει στη χαμηλή ή μέση όχληση ανεξάρτητα από το μέγεθος της αρχικής κινητήριας δύναμης που διαθέτει.

β. Σε οργανωμένα σύμφωνα με το ν. 2545/1997 ΒΙ.ΠΑ. ή ΒΙΟ.ΠΑ. με την προϋπόθεση ότι η μετεγκατάσταση είναι συμβατή με τον κανονισμό λειτουργίας του ΒΙ.ΠΑ - ΒΙΟ.ΠΑ..

γ. Σε υφιστάμενα κτίσματα σε περιοχές εκτός σχεδίου

του π.δ. 13/1979 με την προϋπόθεση ότι για το υφιστάμενο κτίσμα υπάρχει άδεια οικοδομής για βιομηχανική χρήση και η μετεγκαθιστώμενη μονάδα ανήκει στη χαμηλή ή μέση όχληση.

3. Σε περίπτωση μετεγκατάστασης βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων που λειτουργούν εντός περιοχών Γενικής Κατοικίας σε άλλη περιοχή Γενικής Κατοικίας, η μετεγκατάσταση αυτή είναι δυνατή μόνο για λόγους ανωτέρας βίας (πυρκαγιά, πλημμύρες, σεισμός, αναγκαστική απαλλοτρίωση, κατεδάφιση) και εφόσον η δραστηριότητα της μονάδας εμπίπτει στη χαμηλή όχληση.

4. Σε περίπτωση υποχρεωτικής μετεγκατάστασης για λόγους πολεοδομικού ή χωροταξικού σχεδιασμού, καθώς και για λόγους ανωτέρας βίας, στους οποίους δεν περιλαμβάνεται η κατεδάφιση, επιχορηγείται μέχρι 50% του συνολικού κόστους μετεγκατάστασης από το Π.Δ.Ε.. Το ποσοστό της επιχορήγησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της αξίας του εξοπλισμού που μετεγκαθίσταται. Στο κόστος μετεγκατάστασης είναι δυνατόν να περιληφθεί και το κόστος πιθανού μηχανολογικού εκσυγχρονισμού της εγκατάστασης στη νέα θέση. Το ποσοστό επιχορήγησης σε αυτήν την περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% του κόστους του νέου μηχανολογικού εξοπλισμού που εγκαθίσταται.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομικών καθορίζεται το διατιθέμενο κατ' έτος ποσό, τα κριτήρια, οι επιλέξιμες δαπάνες, το ακριβές ποσοστό επιχορήγησης και η διαδικασία για την έγκριση και την καταβολή της επιχορήγησης.

Άρθρο 9 Συγχώνευση

1. Είναι δυνατή η συγχώνευση δύο ή περισσότερων βιομηχανικών - βιοτεχνικών μονάδων και επαγγελματικών εργαστηρίων που ιδρύθηκαν και λειτουργούν νόμιμα στα όρια της περιφέρειας Αττικής με τη μεταφορά της μίας εξ' αυτών στη θέση της άλλης με την προϋπόθεση ότι οι δραστηριότητες ανήκουν στον ίδιο φορέα, λειτουργούν νόμιμα για τουλάχιστον μία τριετία, εμπίπτουν στον ίδιο τριψήφιο κωδικό κατά την ταξινόμηση της Στατιστικής Υπηρεσίας και το προϊόν της μίας είναι το ίδιο ή αποτελεί πρώτη ή ενδιάμεση ύλη του προϊόντος της άλλης. Μετά τη συγχώνευση ή άδεια λειτουργίας της μονάδας που μεταφέρθηκε παύει να ισχύει στην προηγούμενη θέση.

2. Αν η μία εκ των συγχωνευόμενων μονάδων λειτουργεί σε ΒΙ.ΠΑ. - ΒΙΟ.ΠΑ. ή Β.Ε.Π.Ε. τότε η συγχώνευση γίνεται υποχρεωτικά στη θέση της μονάδας που βρίσκεται σε αυτή την περιοχή.

3. Σε περίπτωση που μία εκ των συγχωνευόμενων μονάδων ανήκει στη μέση όχληση, τότε η συγχώνευση είναι δυνατή μόνο στη θέση εγκατάστασης της μονάδας μέσης όχλησης, εφόσον αναλάβουν τις υποχρεώσεις του άρθρου 2 ή με τη μετεγκατάστασή τους σε ΒΙ.ΠΑ. - ΒΙΟ.ΠΑ. ή Β.Ε.Π.Ε..

4. Στις συγχωνεύσεις βιομηχανικών ή βιοτεχνικών εγκαταστάσεων κατά τη διαδικασία των προηγούμενων παραγράφων αυτού του άρθρου είναι δυνατή η καταβολή της επιχορήγησης της παρ. 4 του άρθρου 8 μόνο αν η συγχώνευση γίνεται μέσα σε ΒΙ.ΠΑ. ή ΒΙΟ.ΠΑ..

Άρθρο 10 Διαχωρισμός

Ο διαχωρισμός βιομηχανικών ή βιοτεχνικών εγκαταστάσεων είναι δυνατός με την προϋπόθεση ότι οι μονάδες που προκύπτουν εκ του διαχωρισμού ανήκουν σε διαφορετικά φυσικά ή νομικά πρόσωπα και θα λειτουργήσουν σε πλήρως διακεκριμένους χώρους. Η λειτουργία, ο εκσυγχρονισμός και η τυχόν μετεγκατάστασή τους διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

Άρθρο 11 Μεταβατικές διατάξεις

1. Επαγγελματικά εργαστήρια και αποθήκες που ιδρύθηκαν κατά παράβαση των διατάξεων του π.δ. 84/1984 και των οποίων η λειτουργία είναι συμβατή με βάση τις διατάξεις του παρόντος νόμου μπορούν να εφοδιασθούν με άδεια λειτουργίας.

2. Βιομηχανικές ή βιοτεχνικές εγκαταστάσεις των οποίων ο εκσυγχρονισμός ή μετεγκατάσταση ή συγχώνευση ή ο διαχωρισμός έγινε κατά παράβαση του π.δ. 84/1984, αλλά είναι συμβατός με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, μπορούν επίσης να εφοδιάζονται με άδεια λειτουργίας κατόπιν εκσυγχρονισμού.

3. Βιομηχανίες, βιοτεχνίες και επαγγελματικά εργαστήρια, που η λειτουργία τους δεν είναι συμβατή με τις διατάξεις του παρόντος, μπορούν εντός έτους με τεχνική ανασυγκρότηση, εφόσον αυτή είναι εφικτή, να προσαρμοσθούν στις διατάξεις του παρόντος νόμου και να υποβάλουν αίτηση για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας. Μετά την παρέλευση του έτους η αρμόδια υπηρεσία υποχρεούται να προβεί στη διακοπή λειτουργίας της εγκατάστασης, να προχωρήσει στη σφράγιση των εγκαταστάσεων και να δώσει εντολή στο Διαχειριστή Δικτύου ή Συστήματος για τη διακοπή της ηλεκτροδότησης.

Η παραπάνω προθεσμία μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη έτος με την προϋπόθεση ότι η μονάδα έχει εξασφαλίσει εδαφική έκταση σε περιοχή όπου επιτρέπεται η μετεγκατάστασή της.

4. Μονάδες για τις οποίες έχει εκτελεσθεί απόφαση οριστικής διακοπής λειτουργίας δεν υπάγονται στις διαδικασίες αυτού του άρθρου.

5. Όσοι προέβησαν σε ίδρυση, εκσυγχρονισμό, μετεγκατάσταση, συγχώνευση, διαχωρισμό ή λειτουργία, κατά παράβαση του π.δ. 84/1984, εφόσον με τις παραπάνω διατάξεις μπορούν να εφοδιασθούν με άδεια λειτουργίας, με την απόφαση για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας επιβάλλεται πρόστιμο του οποίου το ύψος προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16 του ν. 2516/1997, εφόσον εντός έτους από την εφαρμογή του παρόντος υποβληθεί σχετική αίτηση για χορήγηση άδειας λειτουργίας. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας αυτής το ανωτέρω πρόστιμο διπλασιάζεται.

6. Το πενήντα τοις εκατό των προστίμων που εισπράττονται αποτελούν έσοδο της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και το υπόλοιπο πενήντα τοις εκατό αποδίδεται στο Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Ε.Τ.Ε.Ρ.Π.Σ.), σύμφωνα το ν. 2242/1994 (ΦΕΚ 162 Α΄) και διατίθενται με Κ.Υ.Α. των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής αναβάθμισης, όπως ορίζεται στα άρθρα 2 και 3 του νόμου αυτού για τη χρηματοδότηση

της μετεγκατάστασης βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων, σύμφωνα με το άρθρο 8, καθώς και για την κάλυψη των δαπανών ελέγχου των βιομηχανικών και λοιπών εγκαταστάσεων στην περιοχή εφαρμογής του νόμου αυτού.

Άρθρο 12 Εξαιρέσεις

Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν έχουν εφαρμογή:

1. Για την εξόρυξη, επεξεργασία μεταλλευτικών και λατομικών προϊόντων όταν η επεξεργασία γίνεται εντός του μεταλλευτικού ή λατομικού χώρου και η άδεια λειτουργίας χορηγείται σύμφωνα με το ν. 210/1973 (ΦΕΚ 277 Α΄) και το ν. 2115/1993 (ΦΕΚ 15 Α΄).

2. Για την εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

3. Για τις δραστηριότητες της ναυπηγοεπισκευής για τις οποίες έχει εφαρμογή ο ν. 2642/1998 (ΦΕΚ 216 Α΄), για τα συνεργεία επισκευής και συντήρησης αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων για τα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2465/1997 (ΦΕΚ 28 Α΄) και για την περιοχή της Λαυρεωτικής, για την οποία έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 2308/1995 (ΦΕΚ 114 Α΄).

4. Στην περιοχή της πρωτεύουσας που περικλείεται από τις οδούς Όθωνος, Αμαλίας, Συγγρού, Λαγουδάζη, Καλλιρόης, Χαμοστέρνας, Θεσσαλονίκης, Ηρακλειδών, Πειραιώς, Κολοκυνθούς, Πλατεία Ελευθερίας (Κουμουνδούρου), Διπύλου, Αγίων Ασωμάτων, Ερμού, Πλατεία Μοναστηρακίου, Μητροπόλεως και Όθωνος, όπου απαγορεύεται κάθε ίδρυση, εγκατάσταση, επέκταση, εκσυγχρονισμός και μετεγκατάσταση είτε απλή, είτε δια συγχωνεύσεως βιομηχανιών ή βιοτεχνιών, επαγγελματικών εργαστηρίων και αποθηκών.

Άρθρο 13 Κυρώσεις

Κάθε παράβαση των διατάξεων του παρόντος τιμωρείται με χρηματικό πρόστιμο και με προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της εγκατάστασης κατά τη διαδικασία του άρθρου 16 του ν. 2516/1997.

Η σχετική απόφαση περί διακοπής λειτουργίας κοινοποιείται στο Διαχειριστή Δικτύου ή Συστήματος, ο οποίος υποχρεούται να προβεί στην άμεση διακοπή της ηλεκτροδότησης.

Άρθρο 14

Διατάξεις που αναφέρονται στην εγκατάσταση, εκσυγχρονισμό και λειτουργία ειδικών βιοτεχνικών ή βιομηχανικών εγκαταστάσεων και αποθηκών διατηρούνται σε ισχύ.

Για θέματα που αφορούν εγκατάσταση, λειτουργία και εκσυγχρονισμό βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και δεν ρυθμίζονται διαφορετικά με τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2516/1997.

Άρθρο 15

Με προεδρικά διατάξιμα που εκδίδονται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να εφαρμόζο-

νται για την μεταποιητική δραστηριότητα ρυθμίσεις ανάλογες του παρόντος νόμου σε άλλες περιοχές της χώρας που παρουσιάζουν μεγάλες βιομηχανικές συγκεντρώσεις.

Άρθρο 16

Το π.δ. 84/1984 καταργείται πλην των χαρτών και διαγραμμάτων που το συνοδεύουν.

Άρθρο 17 Άλλες διατάξεις

1. Στις περιοχές Ε.Μ. και Ε.Ο. του π.δ. 84/1984 και σε περιοχές ΒΙ.ΠΑ. – ΒΙΟ.ΠΑ. που καθορίζονται από εγκεκριμένο Γ.Π.Σ. θεωρούνται οικοδομήσιμα τα γήπεδα που έχουν ελάχιστο εμβαδόν 2000 τ.μ., με την προϋπόθεση παραχώρησης πριν από την έκδοση της οικοδομικής άδειας με συμβολαιογραφική πράξη και χωρίς απαίτηση αποζημίωσης στον οικείο δήμο ή κοινότητα, έκτασης ίσης με το 10% τουλάχιστον της επιφάνειας του γηπέδου. Ο προσδιορισμός της θέσης της παραχωρούμενης έκτασης αποσκοπεί στην εξασφάλιση ή βελτίωση των συνθηκών προσπέλασης του γηπέδου και γίνεται από την αρμόδια Πολεοδομική Υπηρεσία.

Η παραχωρούμενη έκταση κατά την πολεοδόμηση της περιοχής προσμετράται στον υπολογισμό των οφειλόμενων εισφορών της ιδιοκτησίας.

2. Η περίπτωση 1 της παραγράφου Α του άρθρου 2 του από 31.3.1987 προεδρικού διατάγματος που δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως στις 6.4.1987 (ΦΕΚ 303 Δ') αντικαθίσταται ως εξής:

«Α. 1. Οι όροι και οι περιορισμοί δόμησης για την κατασκευή βιομηχανικών εγκαταστάσεων σε εκτός σχεδίου γήπεδα που βρίσκονται μέσα στις περιοχές μη ιδιαίτερα οχλουσών επαγγελματικών εγκαταστάσεων (Ε.Μ.) ή οχλουσών επαγγελματικών εγκαταστάσεων (Ε.Ο.) όπως αυτές απεικονίζονται στους χάρτες και τα διαγράμματα του π.δ. 84/1984 (ΦΕΚ 33 Α'), καθώς και σε περιοχές που προβλέπονται από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.), ως περιοχές Βιομηχανικών Πάρκων (ΒΙ.ΠΑ.), Βιοτεχνικών Πάρκων (ΒΙΟ.ΠΑ.) και ΒΙ.ΠΑ. – ΒΙΟ.ΠΑ. υπό εξυγίανση, καθορίζονται ως εξής:».

Άρθρο 18

Το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης (ε) της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν. 2516/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

«Στην περίπτωση έτοιμων κτιρίων εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 4 και του άρθρου 11 του νόμου αυτού.»

Άρθρο 19

Το τελευταίο εδάφιο του άρθρου τετάρτου του ν. 2779/1999 (ΦΕΚ 296 Α') καταργείται και προστίθενται τα ακόλουθα εδάφια:

«Όπου αναφέρεται κοινότητα θεωρείται το τοπικό διαμέρισμα του δήμου και προτάσσεται αυτού.

Ειδικότερα για τα λιγνιτωρυχεία, προτάσσονται οι υποψήφιοι που είναι μόνιμοι κάτοικοι των τοπικών διαμερισμάτων των δήμων της περιοχής, όπου είναι εγκατεστημένο το ορυχείο και η κατανομή των θέσεων γίνεται αναλογικά με βάση τις απαλλοτριωθείσες εκτάσεις σε

κάθε τοπικό διαμέρισμα ως εξής:

Οι εκτάσεις που απαλλοτριώθηκαν μέχρι το έτος 1990, λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό της κατανομής του αριθμού των προσλαμβανομένων κατά ποσοστό 50%, ενώ οι εκτάσεις που απαλλοτριώθηκαν μετά το έτος 1990 λαμβάνονται υπόψη στο ακέραιο.

Ειδικά για τα τοπικά διαμερίσματα που βρίσκονται σε διαδικασία μετεγκατάστασης ή στα οποία διανοίγεται νέο ορυχείο, μετά το 1990, το αντίστοιχο ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου διπλασιάζεται για περίοδο 5 ετών από την ημερομηνία συντέλεσης της σχετικής απαλλοτρίωσης. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής ισχύουν τα ποσοστά του προηγούμενου εδαφίου.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Ανάπτυξης καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

Άρθρο 20

1. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 105 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, που κυρώθηκε με το ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α'), προστίθεται περίπτωση δ' ως εξής:

«δ. Τα ποσά που καταβάλλονται σε άλλη ασφαλιστική εταιρεία, στην οποία έχει μεταβιβαστεί το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων, περιλαμβανομένου ολόκληρου του χαρτοφυλακίου των ασφαλιστηρίων συμβολαίων μετά των συναφών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, ασφαλιστικής εταιρείας ζωής της οποίας η άδεια λειτουργίας έχει ανακληθεί.

Τα ανωτέρω ισχύουν με την προϋπόθεση ότι τα ποσά αυτά ορίζονται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται ειδικά για το σκοπό αυτόν.

Επίσης, από τα ακαθάριστα έσοδα της ασφαλιστικής ανώνυμης εταιρείας προς την οποία έχει μεταβιβαστεί το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της παραπάνω ασφαλιστικής εταιρείας ζωής εκπίπτει το ποσό του ελλείμματος των επενδύσεων της τελευταίας που της αναλογεί, όπως το ποσό αυτό ορίζεται στην απόφαση του προηγούμενου εδαφίου. Η έκπτωση του ποσού αυτού πραγματοποιείται από τα ακαθάριστα έσοδα της διαχειριστικής περιόδου εντός της οποίας εκδίδεται η πιο πάνω απόφαση.»

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται για ποσά που ορίζονται με αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού οι οποίες εκδίδονται από τη δημοσίευση του νόμου αυτού και μετά, ανεξάρτητα από το χρόνο ανάκλησης της άδειας λειτουργίας της ασφαλιστικής εταιρείας ζωής.

Άρθρο 21

1. Στο άρθρο 4 του ν. 2741/1999 προστίθεται παράγραφος 8 ως εξής:

«8. Στους με οποιαδήποτε εργασιακή σχέση και στους αποσπασμένους υπαλλήλους του Ε.Φ.Ε.Τ. καταβάλλεται ειδική πρόσθετη αμοιβή, που καθορίζεται κατά κατηγορία με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης.»

2. Η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου μόνου του π.δ. 38/1986 (ΦΕΚ 12 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Για την καθαριότητα και ευπρεπισμό υπηρεσιών

του δημόσιου τομέα».

Άρθρο 22

Στο άρθρο 22 του ν. 2733/1999 (ΦΕΚ 155 Α') προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και για τη ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΕΡΙΟΥ (Δ.Ε.Π.Α) Α.Ε., ανεξάρτητα από τη διάθεση ή μη ποσοστού του μετοχικού της κεφαλαίου.»

Άρθρο 23

1. Η κυριότητα, νομή και κατοχή των μετοχών της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.» ανήκει στα πρόσωπα που φαίνονται καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της κατά την 1η Οκτωβρίου 2001, κατά παρέκκλιση κάθε διάταξης νόμου και του κ.ν. 2190/1920.

2. Οι μέχρι σήμερα εκδοθέντες προσωρινοί τίτλοι μετοχών ακυρώνονται, προκειμένου το Δ.Σ. της εταιρείας εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού να εκδώσει και να παραδώσει τους οριστικούς τίτλους μετοχών στους μετόχους, δηλαδή στην ΕΤΒΑ και στον «Επενδυτικό – Διαχειριστικό Συνεταιρισμό Εργαζομένων Ναυπηγείων Σκαραμαγκά Συν. Π.Ε.», ως εντολοδόχο των μετόχων – εργαζομένων, σύμφωνα με το βιβλίο μετόχων της προηγούμενης παραγράφου.

3. Οι μέτοχοι – εργαζόμενοι στην εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ Α.Ε.» ουδεμία ευθύνη έχουν αστικής ή άλλης μορφής που να απορρέει είτε από τη μετοχική τους ιδιότητα ή από αυτή ως πωλητών των ανωτέρω μετοχών.

Άρθρο 24

Θέματα διδάκτρων σχολείων ιδιωτικής εκπαίδευσης

1. Τα ιδιωτικά σχολεία γενικής, τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, τα κάθε είδους φροντιστήρια και οι ιδιωτικοί βρεφονηπιακοί παιδικοί σταθμοί, τα ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης και τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών μπορούν να αυξήσουν τα διδακτρά τους για το σχολικό έτος 2001 – 2002 μέχρι ποσοστού 3,5% στα εισπραχθέντα διδακτρά του προηγούμενου σχολικού έτους 2000 – 2001.

2. Στην έννοια του παραπάνω όρου «διδακτρά» περιλαμβάνονται και τα πάσης φύσεως ποσά που εισπράττονται για παροχή πρόσθετων υπηρεσιών που συνδέονται με την εκπαίδευτική υπηρεσία, όπως τροφεία, έξοδα μεταφοράς, δαπάνες για εκμάθηση ξένων γλωσσών, μουσικής, χορού ή για φροντιστηριακά μαθήματα κ.τ.λ.

3. Πληρωμές που τυχόν έχουν γίνει για το σχολικό έτος 2001 – 2002 με την προοπτική αύξησης θεωρούνται

ότι έχουν διθεί έναντι των ετήσιων διδάκτρων που προκύπτουν από τις ρυθμίσεις των προηγούμενων εδαφίων του παρόντος άρθρου. Τα επιπλέον εισπραχθέντα ποσά επιστρέφονται.

4. Οι παραβάτες των διατάξεων του παρόντος άρθρου τιμωρούνται με πρόστιμο που μπορεί να φθάσει μέχρι ποσοστού επτά τοις εκατό (7%) των ακαθαρίστων εσόδων της επιχείρισης της τρέχουσας ή της προηγούμενης της παράβασης χρήσης. Για τον υπολογισμό του ύψους του πρόστιμου λαμβάνονται υπόψη η έκταση και ο βαθμός υπέρβασης του επιτρεπόμενου ποσοστού αύξησης των διδάκτρων. Το πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί είσπραξης δημοσίων εσόδων.

Άρθρο 25

Η προθεσμία των έξι μηνών για τη σύσταση του φορέα Β.Ε.Π.Ε., που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254 Α') ορίζεται σε δύο έτη. Η ισχύς της διάταξης αρχίζει από την ισχύ του ν. 2545/1997 (15/12/1997).

Άρθρο 26

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εάν ορίζουν διαφορετικά οι επί μέρους διατάξεις.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Β. Παπανδρέου

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

N. Χριστοδούλακης

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Π. Ευθυμίου

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

M. Χρυσοχοΐδης

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

K. Λαλιώτης

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Γ. Ανωμερίτης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΟΣΝΑΚΗΣ

Αθήνα, 10 Οκτωβρίου 2001